

Poistné rozhľady 4/ 2008

Registračné číslo MK SR: 1158/94, ISSN 1335-1044

Vydáva Slovenská asociácia poisťovní ako odborný dvojmesačník slovenského poisťovníctva

Vedúci redaktor Ing. Ivan Podstupka

Členovia redakčnej rady
JUDr. Jozefína Žáková (predsedníčka)
Ing. Vladimír Bakoš
Mgr. Júlia Čillíková
JUDr. Imrich Fekete, CSc.
JUDr. Dušan Katonák
Prof. Ing. Anna Majtánová, PhD.
Mgr. Lucia Muthová

Cena ročného predplatného (šesť čísiel) je 271,50 Sk / 9,01 € do zahraničia 24,- € alebo 792,- Sk. Jednotlivé číslo 46,- Sk / 1,53 €

Adresa Slovenská asociácia poisťovní
Drieňová 34
P. O. Box 51
820 09 Bratislava 29

Telefón 02 / 4342 9985
fax 02 / 4342 9984
e-mail ivan.podstupka@slaspo.sk
www.slaspo.sk

Typografia, prepress Karol Rosmány
MONADA atelier s. r. o.

Tlač WELTPRINT s. r. o.
Bratislava

Obsah Contents

01 Zo života asociácie
From Life of the Association
Aktivity SLASPO
SLASPO Activities

02 Rozhovor
Interview
Smerovanie legislatívy a možnosti jej skvalitnenia
Tendency of Legislation and Tendency of Improve It

05 Európska únia
European Union
Finančníci odmietajú európsku reguláciu
City-men Refuse to European Regulation
Ratingové agentúry sa podrobujú novým pravidlám
Rating Agencies Will Conform to New Rules

07 Návšteva z Prahy
Visit from Prague
Výmena skúseností a názorov
Exchange of Experience and Opinions

08 Na aktuálnu tému
Top Story
Občan sa ťažšie domôže svojich práv
To Achieve Rights More Hardly Became

10 Teória a prax
Theory and Practice
Priama žalovateľnosť poisťovateľa
Direct Impeachment of Waste
Význam risk manažmentu pre celkové riadenie spoločnosti
Role of Risk Management for General Corporation Management
Ženy, peniaze a moc
Women, money and Power

15 Poisťovníctvo vo svete
Insurance in World
Poisťovacie podvody trápi asociáciu dohľadov
Supervisor's Associations Worried Insurance Frauds

16 Resumé v angličtine
English Résumé

Editoriál

Uhorková sezóna v SLASPO

No a máme po prázdninách a zase sme nič nestihli, vzdychne si nejeden z nás. Obzvlášť

v takej inštitúcii, ako je naša asociácia, bývalo obdobie prázdnin tým správnym časom na aktivity, na ktoré inak nie je dost času. Myslím tým aktivity od malovania kancelárií a sťahovanie nábytku až po triedenie písomností a ich ukladanie do šanónov.

Činnosť asociácie je totiž v značnej miere závislá od aktivít iných inštitúcií – ministerstiev, členských poisťovní a v neposlednom rade od CEA. Ak by tieto pracovali v útlmovom (rozumej dovolenkovom) režime, aj my by sme sa mohli svoj letný režim tomu prispôbiť. Útlmový režim sa však v tomto roku opäť nekonal!

V prvom rade bolo aktívne ministerstvo financií, ktoré predložilo do pripomienkového konania niekoľko právnych predpisov – boli to daňové zákony, zmeny zákona o poisťovníctve, ale najmä návrh zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Vzhľadom na to, že posledne menovaný právny predpis bude znamenať významný zásah do činnosti poisťovní, bolo sa mu treba venovať na všetkých úrovniach asociácie. Sekretariát tomu samozrejme venoval veľa času a úsilia, zorganizovali sme potrebné stretnutia, viackrát sme spracovali niekoľko desiatok strán pripomienok a potom sme ich na rôznych fórach obhajovali. Považujem za potrebné však

dodať aj to, že do tohto procesu boli významne zaangażovaní aj členovia legislatívnej a obchodnej sekcie. Možno historicky po prvý raz sa podarilo dosiahnuť, aby väčšina členov sekcií mala svoje stanovisko „posvätené“ vrcholovým manažmentom svojej poisťovne. Ukázalo sa, že efektívna komunikácia medzi sekretariátom a členskými poisťovňami je možná a že prináša úspechy. Napriek tomu, že zákon je ešte stále v štádiu prípravy, dá sa povedať, že naše aktivity a vecne podložené návrhy významne ovplyvnili jeho obsah. Dovolím si vysloviť presvedčenie, že náš profesionálny prístup k návrhu zákona ocení aj ministerstvo financií, ktoré nám bolo veľmi tvrdým, ale racionálnym a otvoreným partnerom.

V hre boli aj zmeny zákona o poisťovníctve súvisiace s prijatím eura. Krátkosť času nám neumožnila o tomto návrhu široko diskutovať, preto si sekretariát musel poradiť sám a v rokovaniach s NBS a MF SR ustrážiť navrhované znenie tak, aby to poisťovníam v praxi neublížilo.

Mimoriadne aktívne bolo počas leta CEA. Vypracovávali sme rad dotazníkov a stanovísk k rôznym okruhom problémov, či už to bol Lamfalussyho proces, IMD – smernica o sprostredkovaní poistenia, garančné schémy v poisťovníctve, BER – blokové výnimky, substitučné produkty, porušovanie antitrustových pravidiel, spolupistenie a spoluzaistenie, diskriminácia na základe veku a zdravotného postihnutia a iné.

Na konci leta sa nám podarilo aj začať novú tradíciu – zorganizovali sme stretnutie sekretariátov Českej a Slovenskej asociácie poisťovní. Bližšie o tejto akcii sa môžete dočítať vo vnútri tohto čísla. Mne však dovoľte na tomto mieste jednoduché zhodnotenie – keď dvaja robia to isté, nemusí to byť to isté. Máme totiž rovnaký cieľ, len ho dosahujeme trochu odlišnými cestami. No a na začiatku školského roku sa môžem vyjadriť školským žargónom – čo bude stáť za odpisovanie, tak odpíšem, a na čom je možné sa poučiť, tak sa poučím. Predpokladám, že podobne racionálne sa zachovávajú aj naši českí kolegovia. Ak v ničom inom, tak aspoň v tomto sa nám tohtoročná uhorková sezóna vydarila.

JUDr. Jozefína Žáková
generálna riaditeľka SLASPO

Zo slovenských poisťovní

Stretnutie Stredoeurópskej skupiny kancelárií

Slovenská kancelária poisťovateľov ako predsedajúca krajina bola organizátorom zasadnutia Stredoeurópskej skupiny kancelárií. Stretnutie sa konalo v Bratislave už druhýkrát (predtým v roku 2004) začiatkom leta za účasti predstaviteľov všetkých členských kancelárií. Stredoeurópska skupina kancelárií vznikla z iniciatívy Českej kancelárie poisťovateľov v roku 2001 s cieľom presadzovať spoločné záujmy členských kancelárií Stredoeurópskej skupiny v Rade kancelárií. Slovenská kancelária poisťovateľov si vytýčila dva základné ciele stretnutia:

- získať a podľa možností zladíť stanovisko členských kancelárií skupiny ku všetkým dokumentom, ktoré boli predmetom rokovania Valného zhromaždenia Rady kancelárií v Lisabone koncom mája 2008;
  - dohodnúť štruktúru základných informácií, ktoré charakterizujú trhy povinného zmluvného poistenia členských krajín skupiny a ktoré by si kancelárie mali pravidelne ročne vymieňať.
- Možno konštatovať, že Slovenskej kancelárii poisťovateľov sa podarilo splniť obidva ciele, ktoré si stanovila. Aj vďaka súhlasnému stanovisku členských kancelárií Stredoeurópskej skupiny Valné zhromaždenie Rady kancelárií prijalo tieto zásadné rozhodnutia:
- Rusko sa stane prechodným členom Rady kancelárií od 1. januára 2009 za podmienky, že finančné garancie stanovené Radou kancelárií (bankové garancie a zaistenie) budú aktivované načas;
  - Litva úspešne prešla obdobím prechodného členstva a splnila všetky podmienky na plnoprávne členstvo v Rade kancelárií so spätnou účinnosťou od 15. októbra 2007;
  - Kosovo nemôže byť členom Rady kancelárií vzhľadom na to, že nie je členom OSN;
  - Čiernu Horu podporuje Srbská kancelária, ktorá vydáva zelené karty a pôsobí ako garantujúca kancelária pre škody, ktoré sa týkajú nehôd spôsobených vozidlami Čiernej Hory v zahraničí;
  - S účinnosťou od 1. januára 2009 bol schválený nový formát Zelené karty s prechodným obdobím dva roky, ktoré má slúžiť na to, aby poisťovatelia mohli vydávať svojim klientom zelené karty v novom formáte;
  - Valné zhromaždenie schválilo dokument Mediačné pravidlá ako prostriedok na riešenie prípadných sporov medzi kanceláriami;
  - Valné zhromaždenie zvolilo nový Riadiaci výbor a za viceprezidentku Rady kancelárií bola zvolená zástupkyňa francúzskej kancelárie Françoise Dauphin.

Pokiaľ ide o druhý cieľ Slovenskej kancelárie poisťovateľov, Stredoeurópska skupina kancelárií sa jednomyseľne zhodla na štruktúre základných parametrov trhu členských kancelárií skupiny. Medzi ne okrem iného patrí predpísané poistné, počet poistených a počet nepoistených vozidiel, priemerné poistné, priemerné plnenie, počet registrovaných škôd, podiely na trhu a ďalšie. Stredoeurópska skupina kancelárií oceníla návrh Slovenskej kancelárie poisťovateľov a odporučila, aby o tejto aktivite bola informovaná aj Rada kancelárií.

Lýdia Blažeková
Slovenská kancelária poisťovateľov

Prvá zaistovňa s českou licenciou

Generálny riaditeľ Vienna Insurance Group Dr. Günter Geyer informoval, že v auguste dostala od Českej národnej banky licenciou na zaistovacia činnosť spoločnosť VIG RE zajišťovňa, a. s. Jej základné imanie je 100 miliónov eur. Ako regionálna zaistovňa bude v krajinách strednej a východnej Európy ponúkať majetkového, úrazového, životného a zdravotného poistenia. Generálnym riaditeľom je člen vedenia koncernu VIG Dr. Peter Hagen.

Poisťovacia skupina Vienna Insurance Group dosiahla v prvom polroku 2008 zisk pred zdanením 288 miliónov eur, čo je medziročný rast o 34 percent. Dr. Geyer podotkol, že v predpísanom poistnom koncern prekročil hranicu štyroch miliárd. Zisk v krajinách strednej a východnej Európy vzrástol o 78 percent. Spoločnosti koncernu na Slovensku (KOOPERATIVA, Prvá komunálna poisťovňa a Kontinuita) dosiahli predpísané poistné 297,52 mil. eur, čo je medziročný rast 22 percent. Zisk (15,86 mil. eur) bol negatívne ovplyvnený tvorbou rezerv na staré škody pri povinnom zmluvnom poistení.

(ip)

Jazykové okienko

O používaní pomlčky a spojovníka

Autori písaných textov majú niekedy problémy so správnym používaním pomlčky a spojovníka. Pozrime sa na základné funkcie týchto interpunkčných znamienok v písanom texte. Pomlčka (–) je dlhšia vodorovná čiaračka (má dvojnásobnú dĺžku ako spojovník), pred ňou a za ňou je medzera a jej hlavnou funkciou je oddeľovať jednotlivé slová či výrazy, vsuvky, ale aj celé vety. Pomlčku napíšeme napríklad vo výpovedi *Zdravie – najcennejšie bohatstvo*, kde nahrádza sponové sloveso (sloveso je). Pomlčku napíšeme pred vsuvkou a za vsuvkou, napr. *Zákon by mal – oproti terajšiemu právnenému stavu – zakotviť aj minimálne požiadavky na obsah poistných podmienok*. Pomlčka sa používa na naznačenie rozpätia medzi dvoma alebo viacerými bodmi (tu nahrádza výraz až), napr. na naznačenie časového rozpätia: *8.00 – 12.00 hod., 2006 – 2010*, na naznačenie miestneho rozpätia: *strana 22 – 25*. Pomlčka sa používa aj na naznačenie vzťahu rovnocennosti, napr. spoluautorov: *Oravec – Laca*, umiestnenia podniku na dvoch alebo viacerých miestach: *Bratislava – Prešov* a pod. Funkciou spojovníka je spájať dva výrazy do jedného celku. Spojovník (·) je kratšia vodorovná čiaračka, ktorá sa neoddeľuje medzerami od častí zloženého slova, ktoré spája do jedného celku. Spojovník píšeme v zložených podstatných menách, napr. *propán-bután*, v zložených geografických názvoch, napr. *Rakúsko-Uhorsko*, *Nedožery-Brezany*, v zložených prídavných menách, napr. *česko-slovenský (česko-slovenské vzťahy, česko-slovenský slovník)*, *vedecko-popularizačný* a pod. So zreteľom na rozličné funkcie pomlčky a spojovníka mali by sme vždy rešpektovať ich grafickú podobu a nemali by sme tieto dve interpunkčné znamienka v písaných textoch zamieňať.

PaedDr. Matej Považaj, CSc.
Jazykovedný ústav L. Štúra SAV

Hľadáme Sprostredkovateľov poistenia

INSIA je spoločnosť, ktorá podniká v oblasti sprostredkovania poistenia na základe povolenia NBS č. EUP-000921. Vzhľadom na narastajúce aktivity hľadáme nových sprostredkovateľov poistenia.

Ponúkame :

- nových klientov do správy
- možnosť prevodu a garanciu kmeňa
- unikátny software pre profesionálnu prácu - www.insia.sk/yeti
- zmluvy so všetkými slovenskými poisťovňami
- podporu a záujem popredného poisťovacieho makléra

Naša spoločnosť je na trhu od roku 1992. Služby poisťovacieho makléra poskytujeme právnickým osobám ako aj občanom. Pokiaľ Vás táto ponuka spolupráce s našou spoločnosťou zaujala, kontaktujte nás prosím.

Insia s.r.o.
Tel.: 041 7645 898
Mobil: 0903 500 080
0905 500 080
E-mail: info@insia.sk

www.uspesnyagent.sk

Otázky z Bruselu i ministerstva

V júli SLASPO vyvolalo stretnutie s NBS k návrhu **novely zákona o poisťovníctve**, podľa ktorej by mali poisťovne povinnosť poskytnúť svojim klientom dodatočné informácie v súvislosti so zavedením eura.

*

Ministerstvo financií SR požiadalo asociáciu o pripomienky k návrhu smernice EÚ a nariadenia EK týkajúcich sa **spoločného systému DPH pri zaobchádzaní s poisťovacími a finančnými službami**. Pripomienky SLASPO sú v zhode s tým, čo namietala CEA priamo v Bruseli. Samotný návrh je pre poisťovne veľmi dôležitý, lebo má za cieľ objasniť pravidlá oslobodenia poisťovacej činnosti od dane, má preniesť možnosť rozhodnúť sa pre zdanenie zo štátu na hospodárske subjekty a má zaviesť koncepciu skupiny na zdieľanie nákladov. SLASPO namieta nejednoznačnosť návrhu, používaných pojmov a veľmi nepresné a pre poisťovníctvo škodlivé posudzovanie podstatných prvkov poisťovacej činnosti.

*

SLASPO dalo odpovede na dotazník CEA o **revízií Lamfalussyho procesu**. Podporilo myšlienku širšej spolupráce medzi orgánmi dohľadu EÚ. Nepodporilo trvalé delegovanie povinností a zodpovednosti medzi orgánmi dohľadu, malo by to byť na báze ad hoc. Konečné rozhodnutie EK o revízií rozhodnutí sa očakáva koncom roka 2008.

*

SLASPO vypracovalo odpovede na rozsiahly dotazník CEA o transpozícii **smernice o sprostredkovaní poistenia (IMD)** do slovenského zákonodarstva. Výsledky by mali slúžiť CEA na argumentáciu voči EK, ktorá si robí rozsiahly prieskum a na základe jeho výsledkov uváži, či je nutná revízia tejto smernice

*

Asociácia dala odpovede na dotazník CEA o možnosti **zavedenia garančných schém**. Okrem toho poslala do Európskej komisie samostatné stanovisko SLASPO. Stanovisko je proti zavedeniu garančného fondu v poisťovníctve.

*

SLASPO odpovedalo na rozsiahly dotazník CEA o **BER – blokových výnimkách**. Vypracovalo aj samostatné stanovisko pre EK. Je za zachovanie blokových výnimiek. Podčiarkol sa význam jadrového poisťovacieho poolu a potenciálne možného poolu pre poistenie environmentálnych rizík. Takéto riziká by na malom slovenskom trhu boli nepoistiteľné. Postup sa koordinoval s rakúskou a českou asociáciou poisťovní.

*

Na žiadosť MF SR sa SLASPO vyjadrila k **zjednoteniu pravidiel pre predaj substitučných produktov** na finančnom trhu. Sprísnenie pravidiel pre investičné životné poistenie nie je nevyhnutné, pretože ho dostatočne regulujú existujúce právne predpisy týkajúce sa poisťovníctva.

*

Koncom júla sa zišla legislatívna a obchodná sekcia SLASPO, aby prerokovali pripomienky k návrhu zákona o finančnom sprostredkovaní

Snímka (ip)

Asociácia sa podieľala na príprave stanoviska CEA, ktoré sa pripojilo ku konzultácii Európskej komisie k Bielej knihe žalôb o náhradu škody pre porušenie antitrustových pravidiel. Vyjadrila podporu všeobecným cieľom a účelom definovaným EK, teda aby sa občanom a spoločnostiam, ktoré utrpeli ujmu ako výsledok porušenia antitrustových pravidiel EK, umožnilo nárokovať si a získať adekvátne odškodnenie od strany, ktorá vzniknutú škodu spôsobila. Opačný názor ako mala EK, SLASPO s CEA zdieľalo napríklad vo veci kontingenčných poplatkov, ktoré by mohli viesť k americkému modelu súdnych žalôb, v určení určitých nákladov sporu, ktoré by mal žalobca niesť, aby sa tak predišlo neúmernému zaťaženiu danej inštitúcie zavádzajúcimi podaniami. Obavu vyslovilo tiež v prípade možnosti narušenia existujúcich procesných systémov členských štátov pri vytvorení špecifických pravidiel na úrovni EÚ.

*

SLASPO spolupracovalo s CEA na stanovisku pre EK. Tá rieši otázku, či používanie spolupoistenia a spoluzaisťovania neobmedzuje hospodársku súťaž tým, že spolupoistitelia majú tendenciu prispôbiť svoje poistné tomu, ktoré ponúka dopredu určený spolupoisťovateľ. Klient tak nedostáva ponuku na najlepšiu cenu, ale na najvyššiu cenu. CEA podporilo návrh BIPAR (asociácia sprostredkovateľov EÚ), ktorý obsahoval záväzok maklérov, že pri dojednávaní spolupoistenia budú viesť proces výberu poisťovateľov tak, aby medzi nimi prebiehala súťaž o najlepšie podmienky a najlepšie poistné a aby sa tak poistné neprispôbovalo automaticky vedúcemu spolupoisťovateľovi.

*

Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť a sociálne veci EK predložilo návrh **smernice o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu**. Potenciálny zákaz diskriminácie z dôvodu veku a zdravotného postihnutia by mal vplyv na poisťovacie služby. Úrad vlády SR predložil do pripomienkového konania predbežnú pozíciu SR k návrhu. Slovenský antidiskriminačný zákon umožňuje rozdielne zaobchádzanie z dôvodu veku a zdravotného postihnutia v poisťovníctve. Návrh smernice taktiež obsahuje výnimku pre poisťovací sektor. SLASPO zaslalo pripomienku, aby SR jednoznačne lobovala za ponechanie výnimky v smernici. Ak sa výnimka zachová, konečné znenie smernice (očakáva sa schválenie do konca roka) nebude mať žiadny vplyv na poisťovníctvo v SR, keďže príslušná legislatíva už na Slovensku, na rozdiel od iných štátov, existuje.

(sek)

*Hovoríme so štátnou tajomníčkou
Ministerstva spravodlivosti
Slovenskej republiky
JUDr. Annou Vittekovou.*

Je polovica funkčného obdobia vlády. Aký je stav plnenia programového vyhlásenia vlády v legislatíve?

– So spokojnosťou môžem konštatovať, že Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky Programové vyhlásenie vlády v oblasti legislatívy úspešne plní. Na ministerstve sa príprave návrhov právnych predpisov venuje značná pozornosť. Tvorbe návrhov právnych predpisov predchádzajú analýzy právnych, interpretačných aj aplikačných nejasností, ktoré je potrebné v rámci právnych predpisov patriacich do vecnej pôsobnosti nášho rezortu vyriešiť. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky si teda vytýčilo konkrétne úlohy na naplnenie vládneho programu. Ich predmetom je prispieť k právnej istote a stabilite a k zníženiu prieťahov v súdnom konaní, bezproblémovej aplikácii práva s vylúčením rôznej interpretácie. Tieto úlohy sa pretavili do prípravy už schválenej novely Občianskeho súdneho poriadku vykonanej zákonom č. 273/2007 Z. z. s účinnosťou od 1. júla 2007, novely Obchodného zákonníka vykonanej zákonom č. 657/2007 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2008, vypracovaním zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, účinným od 1. januára 2008 a prípravou tzv. veľkej novely Občianskeho súdneho poriadku, ktorú v máji vláda Slovenskej republiky predložila Národnej rade Slovenskej republiky na ďalší legislatívny proces.

Ktoré legislatívne kroky uplynulých dvoch rokov považujete za najvýznamnejšie?

– Za najvýznamnejšie legislatívne kroky za uplynulé dva roky považujem novelu Občianskeho súdneho poriadku, novelu Občianskeho zákonníka, novelu Obchodného zákonníka, novelu zákona o dobrovoľných dražbách, novelu zákona o spotrebiteľských úveroch a novelu zákona o súdnych poplatkoch. Tiež bol spracovaný vecný zámer nového Občianskeho zákonníka, ktorý by mal byť v dohľadnom čase predložený do medzirezortného pripomienkového konania.

V programovom vyhlásení je zámer vylúčiť rezortný záujmový a unáhlený prístup k príprave zákonov. Darí sa tieto vplyvy eliminovať? Ako hodnotíte prístup ministerstiev?

– Robíme všetko pre to, či už z pozície Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, alebo z pozície Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky, aby návrhy zákonov predkladané do Národnej rady Slovenskej republiky boli čo najkvalitnejšie. Vylučujem akékoľvek rezortné alebo partikulárne záujmy.

Naša asociácia sa otvorene hlási k tomu, že chce byť pri tvorbe legislatívy, ktorá môže ovplyvniť poisťovací priemysel. Aj na Slovensku presadzujeme zavedenie istej obdoby tzv. Lamfalussyho legislatívneho procesu, ktorý sa uplatňuje na pôde EÚ v oblasti regulácie európskych trhov s cennými papiermi a poisťovníctva. V rámci tejto komunikácie aj naša asociácia, ktorá je členom CEA – Európskej federácie asociácií poisťovní, dostáva právo vyjadrovať sa k návrhom direktív a inej legislatívy EÚ. O to viac nás mrzí, že pri príprave slovenskej legislatívy majú niekedy predkladatelia návrhov zákonov snahu úplne obísť účastníkov trhu alebo sa predloženými pripomienkami nezaoberajú, resp. neposkytujú spätnú väzbu o ich vyhodnotení. Hlavnú príčinu vidíme v tom, že podľa legislatívnych pravidiel vlády SR má navrhovateľ iba možnosť žiadať vyjadrenie od stavovských organizácií, ale nie povinnosť. Myslíte si, že by sa to mohlo v dohľadnom čase zmeniť?

– Ako som už povedala, snahou nášho ministerstva je predkladať do NR SR čo najkvalitnejšie návrhy zákonov. Robíme všetko pre to, aby sme vylúčili akékoľvek rezortné alebo partikulárne záujmy. V záujme naplnenia tohto cieľa sme v tomto roku novelizovali legislatívne pravidlá vlády a rozšírili sme okruh subjektov, s ktorými sa návrh zákona prerokováva. Na druhej strane vychádzame z toho, že nie je účelné rozšíriť okruh „povinných pripomienkových miest“ tak, aby sa legislatívny proces spomalil a zahltil ďalšou agendou.

Na vašu otázku však možno odpovedať aj tak, že zmena sa dá dosiahnuť aj lepšou spoluprácou predkladateľov zákonov a trhu. Som presvedčená, že každé ministerstvo, ktoré vypracováva návrhy zákonov, má mať eminentný záujem na tom, aby dostalo od dotknutých subjektov také informácie, ktoré mu umožnia vypracovať kvalitný právny predpis, ktorý bez problémov prejde vládou a parlamentom. Za naše ministerstvo môžem povedať, že my máme o takúto spoluprácu vždy záujem, a preto vašu iniciatívu a ponuku na spoluprácu vítam.

Čo očakávate od Jednotného informačného systému legislatívneho procesu? V akom je štádiu?

– Primárne očakávame, že dôjde k zjednoteniu legislatívneho procesu v Slovenskej republike. Pri projekte kladieme dôraz aj na väčšiu transparentnosť v rámci legislatívneho procesu a zabezpečenie dôsledného dodržiavania legislatívnych pravidiel, najmä lehôt na pripomienkové konanie. Naplnenie týchto čiastkových cieľov je základným predpokladom na vytvorenie elektronickej verzie Zbierky zákonov Slovenskej republiky, čo je konečným cieľom

Pri rozhovore pre Poistné rozhľady bola i generálna riaditeľka SLASPO
JUDr. Jozefína Žáková

Snímka (ip)

stvá a iné ústredné orgány štátnej správy povinné zverejňovať všetky materiály určené na pripomienkové konanie na Portáli právnych predpisov. Občania teda nájdu všetky materiály na jednom mieste a nemusia tak prehľadávať niekoľko stránok. Pre plynulé uvedenie systému do prevádzky Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky organizuje školenia pre zamestnancov ústrednej štátnej správy. K dnešnému dňu bolo vyškolených celkovo 692 osôb.

Ako sa vám darí plniť úlohu zrýchliť súdne konania?

– Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky má ambíciu najmä prostredníctvom nových inštitútov zkomponovaných vo veľkej novele Občianskeho súdneho poriadku zrýchliť a zjednodušiť súdne konanie. Veľmi dobre si uvedomujeme, že rýchle a kvalitné poskytnutie súdnej ochrany právam a oprávneným záujmom tak fyzických ako aj právnických osôb je nevyhnutné pre bezproblémové fungovanie ich každodenného života. Sú to najmä nasledujúce inštitúty, ktoré majú za cieľ poskytnúť oprávneným subjektom tak potrebnú a naliehavú mieru právnej istoty:

- zrýchlenie vydávania predbežných opatrení,
- zjednodušiť dedičské konanie – umožniť vydávanie rozhodnutí samotným notárom bez posúvania spisu medzi ním a súdom,
- upraviť pravidlá postupu odvolacieho súdu pri preskúvaní rozsudku súdu prvého stupňa,
- revízny princíp v dovolacom konaní, ktorý umožní ukončiť vec v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, čím sa predíde potrebe ďalšieho konania, s ktorým je, samozrejme, spojený nárast nákladov,
- navrhuje sa zaviesť inštitút tzv. drobných sporov, ktorých hodnota nepresiahne 500 eur; tie sa majú vybavovať v oveľa jednoduchšom a rýchlejšom procese,
- zaviesť elektronickú komunikáciu medzi súdom a účastníkom konania,
- navrhuje sa, aby bolo možné v skrátenom konaní vybaviť nielen veci na peňažné plnenie, ale aj na nepeňažné plnenie, a to prostredníctvom nového inštitútu, tzv. rozkazu na plnenie.

Ministerstvo si vytýčilo za cieľ zverejňovať súdne rozhodnutia na internete. Ako sa vám v tom darí?

– Projekt zverejňovania rozhodnutí súdov na internete bol spustený do prevádzky v roku 2005, resp. 2006. Takmer všetky súdne rozhodnutia okresných a krajských súdov najmä v civilnej a obchodnej agende sa zverejňujú v rámci Jednotného automatizovaného systému právnych informácií (JASPI) na stránkach Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Občania môžu teda vyhľadať v podstate akékoľvek súdne rozhodnutie na internete a utvoriť si predstavu o rozhodovacej činnosti buď konkrétneho súdu, resp. dokonca konkrétneho sudcu. Táto možnosť tu je, samozrejme, aj pre jednotlivých sudcov, ktorí takto môžu sledovať vývoj rozhodovacej činnosti ostatných súdov v rámci konkrétnej oblasti. Súčasne platí, že Ministerstvo spravodlivosti SR v rámci tohto projektu prísne dbá na ochranu osobných údajov, t. j. všetky zverejňované rozhodnutia sú anonymizované.

tohto projektu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Tento systém vytvára reálny priestor pre širokú odbornú, ako aj laickú verejnosť zapojiť sa aktívne do legislatívneho procesu formou zasielania buď individuálnych alebo hromadných pripomienok k materiálom v pripomienkovom konaní. Jednotný informačný systém pozostáva z dvoch aplikácií: Portál právnych predpisov <https://lt.justice.gov.sk> a Editor právnych predpisov. Portál právnych predpisov slúži na sledovanie, archiváciu a vyhľadávanie materiálov legislatívnej a nelegislatívnej povahy počas legislatívneho procesu. Súčasťou Portálu právnych predpisov je aj aplikačná logika, ktorú tvoria pravidlá procesov v legislatívnom toku. Zjednodušene povedané, systém dovolí používateľovi len to, čo dovoľujú legislatívne pravidlá. Systém ponúka prehľadné vyhľadávanie dokumentov v rôznych fázach legislatívneho procesu podľa kritérií, ktoré si zvolí používateľ. Editor právnych predpisov je aplikáciou určenou na vytváranie návrhov všeobecne záväzných právnych predpisov (teda vlastných materiálov legislatívnej povahy). Jednotný informačný systém na sledovanie legislatívneho procesu bol spustený do ostrej prevádzky 1. júna 2008. Od tohto dátumu sú všetky minister-

Jedným z najdôležitejších zákonov tohto volebného obdobia je nový Občiansky zákonník. Kedy možno očakávať jeho predloženie a schválenie?

– Práce rekodifikačnej komisie pod vedením prof. JUDr. Jána Lazara, DrSc., prebiehajú veľmi intenzívne. Bol spracovaný a odborne diskutovaný Legislatívny zámer rekodifikácie súkromného práva v Slovenskej republike, ktorý by mal byť v krátkom čase predložený do medzirezortného pripomienkového konania. Pokiaľ ide o časové hľadisko, tak Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky vyplýva z Rámcového plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na IV. volebné obdobie úloha predložiť Návrh zákona o súkromnom práve hmotnom (teda rekodifikovaný Občiansky zákonník) na rokovanie vlády Slovenskej republiky v I. štvrtroku 2010.

Poistný sektor sa veľmi zaujíma o právnu úpravu poistnej zmluvy. O tejto téme sa široko diskutuje aj v rámci EÚ. Aký koncept riešenia preferuje vaše ministerstvo na zabezpečenie súladu slovenského súkromného poistného práva s legislatívou EÚ a vlastne aj so slovenským verejným poistným právom, ktoré v zásade už viac-menej vyhovuje európskym požiadavkám?

– Po analýzach, ako aj predbežných konzultáciách zastávame názor, že je potrebné pristúpiť k zásadnej revízii právnej úpravy poistnej zmluvy v Občianskom zákonníku, a to nielen zo systémovej, ale aj obsahovej stránky tak, aby zodpovedala požiadavkám slobodného poistného trhu a aby zároveň aj chránila práva poistených ako spotrebiteľov. Zmeny by sa mali týkať nielen prekonaného delenia poistení, ale mali by sa vymedziť nové pojmy používané v poisťovníctve, umožniť moderné formy uzavierania poistných zmlúv, upraviť platnosť a účinnosť zmluvy, zmeny počas jej platnosti, sankcie za porušenie povinností, zánik poistenia a ďalšie. Bude taktiež potrebné novo upraviť také základné inštitúty, ako je poistka, poistné podmienky, poistné, poistné riziko a poistná udalosť.

Problémy, ktoré treba riešiť, ste pomenovali presne. Otázkou je, či to zamýšľate riešiť ako celok v rámci Občianskeho zákonníka, alebo uvažujete o rozdelení problematiky medzi tento zákon a iné zákony. Podľa našich skúseností ide totiž o veľmi rozsiahly okruh problémov, ktorý vyžaduje detailnú právnu úpravu. Niektoré krajiny to riešili samostatnými zákonmi o poistnej zmluve, iné to zahrnuli do občianskych kódexov. Sú známe aj riešenia, že poistná zmluva je upravená v rámci jednej normy spolu s tým, čo sa u nás rieši v rámci zákona o poisťovníctve.

– Uvažujeme riešiť základné poisťoprávne vzťahy v rámci Občianskeho zákonníka. Nechcem zatiaľ hovoriť o detailoch, pretože to bude predmetom ďalších prác na tomto kódexe. Privítam však od vašej asociácie podnety a informácie o známych riešeniach poistnej zmluvy v Európe, ktoré nám pomôžu nájsť najefektívnejšie riešenie.

V minulom roku schválila vláda SR dokument s názvom Konceptia ochrany spotrebiteľa v oblasti finančných služieb. Okrem iného sa tu uvažuje aj o zavedení finančného ombudsmana. Myslíte, že to ovplyvní aj dianie vo vašom rezorte?

– Spotrebiteľovi sa musí jednoznačne dostať vyššia ochrana. Nie nadarmo tejto otázke venujú veľkú pozornosť aj orgány a inštitúcie EÚ. Stačí poukázať na viaceré smernice určené na ochranu spotrebiteľa, ale aj na judikatúru Európskeho súdneho dvora a Súdu prvého stupňa. Z toho, že sa súdu umožňuje uložiť dodávateľovi do budúcnosti zdržať sa porušovania práv spotrebiteľa, je zrejmé aj význam otázky ochrany spotrebiteľa. Finančný ombudsman v našom ponímaní bude brať zreteľ aj na takéto súdne rozhodnutia a bude rovnako, ako je to pri verejnom ochrancovi práv a bankovom ombudsmanovi riešiť, pokiaľ to len bude možné, prípadné spory zmierne, teda viesť strany k uvedomeniu si svojich práv a povinností a poskytovať slabšej strane – spotrebiteľovi – nevyhnutnú právnu pomoc.

Aký je váš názor na mediáciu ako spôsob riešenia sporov? Splnili sa v reálnom živote očakávania tvorcov zákona o mediácii?

– Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky jednoznačne podporuje mediáciu ako mimosúdny spôsob riešenia sporov, ktorý vedie k väčšej spokojnosti strán v spore. O povolanie mediátora je veľký záujem. Potvrdzujú to aj zoznamy mediátorov a mediačných centier, ktoré vedie ministerstvo. Súdny v informačných centrách sa aktívne zapojili do informovania strán o mediácii, pozitívne výsledky zaznamenávajú aj centrá právnej pomoci. Iniciatívu v tomto smere vyvíjajú aj niektoré mestá a inštitúcie. Napríklad v júni usporiadalo mesto Senica projekt Deň mediácie. Nedávno otvorila mediačné centrum Slovenská televízia. Správnosť zavedenia mediácie ako mimosúdneho spôsobu riešenia sporov potvrdzuje aj vývojový trend v Európskej únii, ktorá v máji schválila Smernicu o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach. Túto smernicu budú musieť členské štáty povinne transponovať do svojich právnych poriadkov.

Ako by vám mohla Slovenská asociácia poisťovní pomôcť vo vašej pozícii podpredsedníčky legislatívnej rady vlády?

– Uvítame akékoľvek vecné a konštruktívne pripomienky k legislatívnym návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Ivan Podstupka

Snímky (ip)

Lamfalussyho proces je založený na štyroch základných úrovniach (leveloch) práce.

Level 1 – rámcová legislatíva – stanovenie základných princípov pripravovanej smernice Európskou komisiou, schválenie Radou a spolurozhodovanie Európskeho parlamentu

Level 2 – implementácia – EK požiadala EIOPS (Európsky výbor pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) o vyjadrenie. Toto vyjadrenie musí byť vypracované na základe komunikácie s účastníkmi trhu, koncovými používateľmi a spotrebiteľmi. EK vyjadrenie preskúma a navrhne implementačné opatrenie EIOPS.

Level 3 – interpretácia – CEIOPS (Výbor orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými poistnými schémami) – pripraví usmernenia a metodiku pre výkon dohľadu.

Level 4 – vynucovanie a kontrola – EK kontroluje súlad národných legislatív s legislatívou EÚ a môže začať akciu voči krajine, ktorá komunitárnu legislatívu porušuje.

V druhom leveli teda Európsky výbor pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov musí o implementácii navrhovaných noriem komunikovať s účastníkmi trhu a koncovými používateľmi. To umožňuje všetkým stakeholderom upozorniť na pozitívne i negatívne dôsledky pripravovanej právnej normy.

Finančníci odmietajú európsku reguláciu

Finančné služby sú významnou súčasťou európskej ekonomiky. V EÚ zamestnávajú 1,4 milióna ľudí. Len samotné finančné sprostredkovanie vytvorilo v roku 2006 hodnotu v objeme 663 miliardy eur, čo predstavuje 5,8 percenta HDP Európskej únie. Tempo ich rastu je mimoriadne dynamické. V období 2000 – 2007 sa podieľali na raste produktivity práce dvoma tretinami.

Rast ekonomiky EÚ v rokoch 2001 – 2006 bol v priemere tesne pod hranicou dvoch percent. Retailové finančné služby však rástli tempom 3,5 percenta a wholesalové financie dokonca 6,5 percenta. City of London Corporation, reprezentant svetového centra finančných služieb, je obzvlášť znepokojená návrhmi na zmeny v európskej smernici o kapitálových požiadavkách. Európska komisia chce dosiahnuť vyššiu reguláciu sektora, aby predišla podobným krízam, aká prepukla v lete 2007 a dodnes doznieva v podobe masívneho odpisovania zlých úverov bánk, obmedzenia prístupu k zdrojom, narušenia dôvery investorov a prepadu realitného trhu.

Svetové banky a finančné domy už museli odpísať približne 300 miliárd dolárov. Definitívne rozmery následkov globálnej krízy sa nedajú presne predpovedať. Predpokladá sa, že škody môžu dosiahnuť bilión dolárov. Podľa londýnskej City by o prácu malo prísť 75-tisíc finančníkov, prevažne z veľkých investičných bánk.

Európska komisia chce situáciu riešiť najmä vyššou transparentnosťou finančných operácií a lepšou kontrolou. City tvrdí, že navrhované zmeny by znížili rast finančného sektora v období 2009 – 2012 o 7,3 percenta a spôsobili by odliv aktivít do zámoria: „Finančné spoločnosti sú voľné a globálne. Pod ťarchou regulácie sa radšej presunú inam,“ vyhlásil Stuart Fraser z City of London Corporation. Dôvodom námietok je najmä požiadavka na kapitálové zabezpečenie.

Negatívne vplyvy prísnejšej regulácie by sa mali preniesť aj do ďalších sektorov európskej ekonomiky a výrazne by sa zdražila cena kapitálu v Európe. Podľa Frasera by sa tiež mohol vytvoriť falošný dojem, že podobné finančné krízy sa už nezopakujú. City vypracovala štyri scenáre vývoja finančných služieb. Najpravdepodobnejší variant (na 40 percent) predpokladá, že hrubá pridaná hodnota finančných služieb v období 2007 – 2009 klesne o 8,3 percenta. Zvýšia sa požiadavky na kapitálové zabezpečenie, klesne európska konkurencieschopnosť a export.

EurActiv

Stuart Fraser, City of London

Corporation: Je jasné, že finančné služby prechádzajú ťažkým obdobím. Niektoré okolnosti, ako stav svetovej ekonomiky, sú mimo dosahu európskych vlád. Ale Európa by sa mala správať tak, aby finančná regulácia bola riešením, nie problémom. Mala by byť výsledkom primeranej konzultácie a komplexného posúdenia vplyvu – doposiaľ sa to nedeje.

Charlie McCreevy, Európsky komisár pre vnútorný trh:

Kríza ukázala, že samoregulácia nefunguje. Nikto nemôže zaručiť, že podobné finančné otrasy sa už nezopakujú, ale našou úlohou je na európskej i medzinárodnej úrovni urobiť maximum, aby sa finančný systém stal odolnejší.

Snímky archív

Ratingové agentúry sa podrobia novým pravidlám

Európska komisia rozmýšľa o zavedení striktnějších pravidiel pre činnosť ratingových finančných agentúr. Ich zlyhanie sa považuje za jednu z príčin americkej hypotekárnej krízy a nestability na svetových finančných trhoch.

Do konca roka 2008 chce komisár pre vnútorný trh a služby Charlie McCreevy zaplniť regulačný vákuum, ktorému sa tešili finančné ratingové agentúry ako Fitch, Standard&Poor's či Moody's.

Doterajšia prax dodržiavania dobrovoľných záväzkov a dohovorených pravidiel by sa mala zrušiť a ratingové agentúry by sa mali vo svojej činnosti riadiť právnymi mantinelmi. Novinkou bude aj povinnosť agentúry požiadať o autorizáciu pred začatím podnikania na európskom trhu. V hre je klasická dilema, či riadiť veci centralizovane z Bruselu, alebo o nich rozhodovať v členských krajinách.

Začína sa povrávať o kompromise, ktorý centrálnej moci zverí právo autorizovať a registrovať ratingové agentúry, zatiaľ čo členský štát bude rozhodnutia dodatočne schvaľovať a kontrolovať dodržiavanie pravidiel. Takýto prístup by zamedzil aj vytváraniu prílišnej byrokratickej záťaže. Agentúry by museli absolvovať kompletnú procedúru vo všetkých 27 členských krajinách.

Komisár McCreevy povedal, že neprimeraná dôvera európskej legislatívy v rating by mohla odradiť banky a ostatné finančné inštitúcie od vykonávania svojich aktivít. Finančné inštitúcie by zákon nemal povzbudzovať na bezvýhradné spoliehanie sa na hodnotiaci rating svojich rizikových operácií. Inými slovami, mali by si vytvárať aj vlastné hodnotenia miery rizika svojich operácií.

Zamýšľané opatrenia nemajú cieľ zasahovať do metodológie a tvorby ratingu. To ostane výhradne v kompetencii a zodpovednosti finančných ratingových agentúr. Pri tvorbe konečnej podoby pravidiel sa budú brať do úvahy aj terajšie opatrenia platiace v členských krajinách.

Vzorom by sa mohol stať americký model. Experti Komisie tvrdia, že napriek jeho zlyhaniu, ktoré prispelo k hypotekárnej kríze, môžu byť niektoré jeho prvky inšpiráciou.

(EA)

Hovoríme s výkonným riaditeľom Českej asociácie poisťovní Ing. Tomášom Síkorom

Hovoríme s výkonným riaditeľom Českej asociácie poisťovní Ing. Tomášom Síkorom

Čo je zameraním Českej asociácie poisťovní?

– Sme záujmové združenie českých poisťovní. Členmi je 27 z 52 poisťovní, ktoré sú registrované v Českej národnej banke. Naším cieľom je podpora ekonomických a obchodných aktivít členov. Pôsobíme v oblasti legislatívy a právneho prostredia ako v Českej republike, tak v Európskej únii. Našich členov podporujeme pri znižovaní nákladov, realizujeme tu určité projekty. V neposlednom rade je to popularizácia poistného odvetvia a komunikácia s verejnosťou.

Aké prostriedky tu uplatňujete?

– Variantov používaných prostriedkov je mnoho, záleží na tom, aký cieľ práve sledujeme. Ak sledujeme legislatívny cieľ, je maximálnou snahou priamo komunikovať s poslancami a príslušnými predstaviteľmi štátnej správy. Niektoré naše väzby sú osobné, iné cez kolegov v poisťovniach. Pri cieľoch typu PR a komunikácie veľmi úzko spolupracujeme s odbornými novinármi. Máme vzťahy i s mediálnymi agentúrami, ktoré majú prehľad, kde a o čom je v danej chvíli vhodné písať.

Môžete charakterizovať spoluprácu s médiami?

– Spoluprácu s médiami by som nazval neutrálnou, asi to je to správne slovo. V niektorých prípadoch sú novinári ochotní a schopní pochopiť danú problematiku a snažia sa písať objektívne. V iných prípadoch, naopak, vyhľadávajú senzácie, na ktoré žiadajú našu reakciu. Často veci publikujú veľmi zjednodušene a poistnému trhu, nám, a napokon i klientom, robia medvediu službu. Je to rozdielne od prípadu k prípadu, od novinára k novinárovi, od média k médiu.

Čo je teraz najvýznamnejšou úlohou asociácie?

– Najvýznamnejšou úlohou štandardného typu je legislatíva, teraz je parlamente návrh zákona o poisťovníctve. Potom sú tu projekty. Najdôležitejším je spustenie nehodového centra poisťovní. Je to systém komunikácie s Políciou ČR, presnejšie s jej záchrannou linkou 158. Z tejto linky by sme mali pri haváriách na cestách v ČR dostať správu a budeme môcť informovať asistenčné služby, pravda, pokiaľ ich nevolá priamo poistený. Ušetrí nám to množstvo času, energie a peňazí. Tento projekt by sme mali dokončiť tento rok.

Ďalším projektom je SVIPO – Systém výmeny informácií pri podozrivých okolnostiach. Poisťovne si budú vymieňať informácie o likvidovaných udalostiach a podozrivých okolnostiach, na ktoré prídu pri svojich detektívnych aktivitách. Vytvára sa tak široká databáza využiteľná pri žalobách. V ČR je poistný podvod trestným činom. Projektov sú desiatky, ale tieto dva sú najdôležitejšie.

Je záujem poisťovní pracovať v sekciách asociácie?

– Záujem tu určite je, otázka je, ako sa k tomu stavajú jednotlivci. Naši členovia získavajú od asociácie dosť silnú podporu. Ale nemôžu ju získavať, ak nám nebudú poskytovať svoje manažérske a odborné zdroje na plnenie cieľov asociácie. Stretávam sa aj neaktivitou niektorých osôb, hoci chápem, že pre poisťovne je primárne plnenie vlastných cieľov ako cieľov spoločných. Táto vec nemá finálne riešenie, je to dlhodobý boj so stavom, ktorý môžeme postupne zlepšovať.

Aké sú vaše skúsenosti s posudzovaním etického správania členských poisťovní?

– S etikou globálne nemáme problémy. V minulom roku sme v rámci asociácie vytvorili Etický výbor. Posudzuje správanie poisťovní v rámci kódexu etiky v poisťovníctve, ktorý bol schválený už dávnejšie. Za celý čas činnosti, asi jeden a štvrt roka, sme posudzovali iba jeden podnet, ktorý navyše možno definovať len ako potenciálnu sťažnosť. Všetky ostatné sťažnosti sú na konanie sprostredkovateľov. Alebo sú to sťažnosti spôsobené neznalosťou poistných podmienok, to znamená, že sú to sťažnosti neoprávnené. Ďalšia skupina sú sťažnosti súvisiace s obchodnými vzťahmi – tie Etický výbor nesmie posudzovať. Etický výbor teda existuje, pracuje, ale mnoho práce nemá, lebo správanie poisťovní je podľa ohlasu verejnosti slušné.

Zásadne sa zmenil časopis Pojistný obzor.

Čo vás viedlo k zmenám?

– Pojistný obzor vychádza 85 rokov, má obrovskú tradíciu. Časom sa význam časopisu, vzhľadom na obsah, začal meniť. Pred vekom internetu, pred prudkou elektronizáciou bol pre členov informačnou platformou. Odborníkov a členov informoval o daniach v poisťovníctve. Situácia sa zmenila, pretože každý si potrebné informácie môže prečítať na internete. Rozhodli sme sa zmeniť časopis z mesačníka, ktorý komentoval ex post už neaktuálne dianie, na štvrťročník, ktorý sa bude zaoberať rozbormi a analýzami udalostí do hĺbky viac, ako headlinovo. Pritom forma musí byť populárna, aby každý čitateľ časopisu, ktorý sa o poisťovníctvo zaujíma, bol schopný problematiku pochopiť. Nerobíme si ambície robiť odborný časopis pre úzku skupinu čitateľov, ale pre široký okruh ľudí, ktorí sa poisťovníctvom zaoberajú, alebo ich poisťovníctvo zaujíma. Ale neznamená to, že časopis bude populárny, zrozumiteľný každému.

Ivan Podstupka

Snímka archív.

Tradícia s budúcnosťou

*Výmena názorov
a skúseností*

Hovoriť o tradícii pri prvom podujatí je trochu odvážne. Avšak užitočnosť prvého dvojdňového stretnutia sekretariátov Českej asociácie poisťovní a Slovenskej asociácie poisťovní koncom augusta a rozhodnutie robiť stretnutia pravidelne na to oprávňuje.

Miestom prvého stretnutia bola Bratislava. Generálna riaditeľka SLASPO JUDr. Jozefína Žáková informovala o slovenskom poisťovnom trhu, legislatívnom prostredí pre poisťovníctvo a postavení a úlohách asociácie. Potom sa o svojich úlohách vyjadrovali manažéri jednotlivých úsekov SLASPO.

Výkonný riaditeľ Českej asociácie poisťovní Ing. Tomáš Síkora vo svojej prezentácii hovoril o legislatívnom vývoji v ČR. Návrh zákona o poisťovníctve už schválila vláda ČR, ale otvorené problémy spôsobujú, že účinnosť sa dá predpokladať až v priebehu budúceho roka. Najvýznamnejšími zmenami v zákone o poistení zodpovednosti z prevádzky motorového vozidla je možnosť prerušenia poistenia, zelená karta sa stáva jediným dokladom o poistení i v ČR a zavádza sa príspevok kancelárii poisťovateľov za prevádzku bez poistenia (istá forma sankcie).

Ing. Josef Keller hovoril o vývoji českého poisťovného trhu. Na rozdiel od SR v Česku ešte predpísané poisťné v životnom poistení, hoci medziročne vzrástlo z 5,1 percenta na 14,6, nedosiahlo poisťné v neživotnom, tesne presiahlo 40-percentný podiel. Celkové tempo rastu poisťného sa v roku 2007 zrýchlilo zo 4,3 na 8,8 percenta. Podobne ako v SR, podiel predpísaného poisťného na HDP medziročne klesol – z 3,8 na 3,7 percenta – tiež je to dôsledok rýchleho rastu HDP.

Ondřej Karel informoval o aktuálnych európskych otázkach. České poisťovníctvo tu stojí pred rovnakými úlohami ako slovenské. Je tu však jeden podstatný rozdiel – české predsedníctvo v Európskej únii v prvom polroku 2009. Ak sa Solventnosť II neprijme za francúzskeho predsedníctva, táto ťažká úloha pripadne českým predstaviteľom. Slovensko i Česko majú pri všetkých otázkach európskej poisťnej legislatívy rovnaké, alebo veľmi blízke pozície. Súčasťou podujatia bol spoločenský večer a prehliadka historického centra Bratislavy.

Vedúci predstavitelia sekretariátov vyjadrili s priebehom podujatia spokojnosť a rozhodli sa pripravovať ich pravidelne.

(ip)

Snímky (ip)

Privítanie šéfov sekretariátov asociácií Jozefíny Žákovéj a Tomáša Síkoru.

Pred začiatkom prezentácií.

Prezentácia.

Pri prehliadke Bratislavy.

Občan sa ťažšie domôže svojich práv

K zákonu o premávke na pozemných komunikáciách

Ing. Peter Majerčík

Dlho očakávaný nový Zákon o premávke na pozemných komunikáciách je na svete. Jeho schválení však predchádzalo obdobie dlhé približne jeden rok, ktoré sprevádzalo množstvo závažných, ale aj menej závažných pripomienok.

Ministerstvo vnútra SR si ako predkladateľ zákona sľubuje od nových zmien zvýšenie bezpečnosti na cestách a disciplinovanosti vodičov, a tým zníženie dopravnej nehodovosti a počtu obetí dopravných nehôd. Nepochybne ide o veľmi dôležitý zákon, pretože sa priamo alebo nepriamo dotýka v podstate každého z nás, či už ako motorizovaného, alebo nemotorizovaného účastníka cestnej premávky. Zákonodarcovia zdôvodňovali zdĺhavý proces schvaľovania zákona náročnou diskusiou. Tak či onak, po dvanástich rokoch má Slovensko nový cestný zákon. Čo teda prinesie nový cestný zákon a načo musia byť motoristi od októbra pripravení?

Z pohľadu bežného motoristu je pozornosť zameraná najmä na **nové povinnosti**, ktoré bude musieť dodržiavať. Ide hlavne o:

- povinné celoročné svietenie,
- povinné zimné pneumatiky – ak sa na vozovke nachádza súvislá vrstva snehu alebo ľadu,
- povinné reflexné vesty,
- povinné reflexné oblečenie – aj pre cyklistov a chodcov za zlej viditeľnosti a mimo obce,
- povinné ochranné prilby pre cyklistov.

Zákon prinesie aj **nové zákazy** ako:

- zákaz antiradarov a iných systémov upozorňujúcich na meranie rýchlosti políciou,
- zákaz jazdy pre kamióny počas dopravnej špičky v piatok, v nedeľu a počas sviatkov,
- zákaz predchádzania – ak sa predchádzaním obmedzí premávka rýchlejšie idúcich vozidiel,
- zákaz parkovania na chodníku, ak nebude chodcom ponechaný priestor 1,5 metra,
- zákaz robiť počas šoférovania to, čo nesúvisí s vedením vozidla (okrem telefonovania so systémom hands free),
- zákaz chodcom používať mobilný telefón, prehrávač hudby či iné technické prostriedky znižujúce jeho pozornosť, ak prechádza cez cestu po priechode pre chodcov či mimo neho, alebo ak sa nachádza na vozovke.

Ďalej bude zákon riešiť:

- otázky nových rýchlostných limitov v obci, na rýchlostných cestách, na diaľniciach,
- nové sadzby pokút,
- prípady odobratia vodičského oprávnenia,

- možnosť odpracovať pokutu verejnoprospešnými prácami,
- rozšírenie právomoci obecných policajtov na riešenie priestupkov proti zákazu státia, zastavenia a vjazdu,
- prevod držby vozidla prostredníctvom elektronickej služby,
- možnosť vydania duplikátu tabuľky s pôvodným evidenčným číslom,
- možnosť vydania duplikátu osvedčenia o evidencii v evidencii vozidiel z dôvodu straty, poškodenia alebo krádeže.

Z pohľadu poisťovní sa najväčšia pozornosť venuje ustanoveniu, ktoré definuje dopravnú nehodu. Zákon rozlišuje dva pojmy – dopravnú nehodu a škodovú udalosť.

Dopravnou nehodou je udalosť v cestnej premávke, ktorá sa stane v priamej súvislosti s premávkou vozidla, a pri ktorej

- sa usmrť alebo zraní osoba,
- sa poškodí cesta alebo všeobecne prospešné zariadenie,
- uniknú nebezpečné veci,
- vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca 120 000 korún.

Ostatné udalosti sú škodovou udalosťou, ktorú orgány Policajného zboru neobjasňujú a ktorej dôsledky si majú jej účastníci vyriešiť sami, resp. prostredníctvom poisťovne.

Aj škodová udalosť môže byť dopravnou nehodou, ak účastník škodovej udalosti bezodkladne nezastaví vozidlo, nepreukáže svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, neposkytne údaje o poistení vozidla, nezdrží sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a neurobí vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky.

Prípadne, ak je vodič zúčastneného vozidla pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky, alebo sa účastníci škodovej udalosti nedohodli na jej zavinení.

Polícia argumentovala zavedenie pojmu škodovej udalosti nasledovnými skutočnosťami:

- vodiči mnohokrát volajú políciu aj k takým zrážkam, pri ktorých je zanedbateľná škoda,
- výjazdy a vyšetrovanie takýchto malých nehôd nadmerne vyčerpáva kapacity polície,
- dopravná polícia sa nemôže potom venovať hlavnej činnosti, a to dohľadu nad bezpečnosťou cestnej premávky,
- vo väčšine európskych štátoch polícia prešetruje len škody, pri ktorých dôjde k veľkej materiálnej škode alebo k škode na zdraví.

Niekedy je prekročenie hranice 120 000 Sk jasné, niekedy nie

Tieto argumenty majú nepochybne opodstatnenie. Avšak správne odhadnúť výšku škody na mieste nehody môže byť pre bežného motoristu dosť problematické. Ťažké to môže byť najmä pri drahších alebo luxusnejších autách, keď sa aj menšia škoda z hľadiska bežného motoristu môže vyšplhať do závažných súm.

Navyše, absencia vyšetrovania príčin a priebehu dopravnej nehody profesionálnym tímom dopravnej polície znemožní objektívnym spôsobom určiť vinníka nehody, mieru účasti na spôsobení škody a v neposlednom rade potrestanie porušenia zákona, napr. jazdy pod vplyvom alkoholu.

Poškodený účastník dopravnej nehody v tomto prípade nemá iný prostriedok na dosiahnutie súčinnosti vinníka dopravnej nehody, zdokumentovanie príčin dopravnej nehody a jej následkov. Poškodenému sa môže výrazne sťažiť situácia pri zaisťovaní dôkazov pre potreby uplatňovania svojho nároku na náhradu škody voči zodpovednému poisťovateľovi. Vinníci môžu zostať nepotrestaní, prípadne sa môžu vyhýbať zodpovednosti za škodu spochybňovaním priebehu dopravnej nehody, čo by malo ďalšie dôsledky:

- pre častú dôkaznú núdzu sa obmedzí i ústavné právo poškodených na súdnu ochranu,
- súdy sa zaťažia občianskoprávnymi spormi o zodpovednosti účastníka dopravnej nehody za škodu, čo v konečnom dôsledku spôsobí zvýšené nároky na štátny rozpočet a predlžovanie súdnych konaní.

V neposlednom rade sa môže rozšíriť aj pole pôsobnosti na páchanie poisťovacích podvodov tam, kde vznikla dopravnou nehodou škoda, čo i len malá.

Poisťovacie spoločnosti vidia v záujme zabezpečenia dostatočnej ochrany práv poškodených riešenie, ktoré sa osvedčilo vo väčšine európskych krajín – povinnosť spísať medzi sebou spoločný záznam o dopravnej nehode, tzv. Európske hlásenie alebo Správu o nehode. Záznam musí obsahovať základné informácie o dopravnej nehode, ako je identifikácia miesta a času dopravnej nehody, jej účastníkov, vozidiel, príčiny, priebehu a následkov. Samozrejme, záznam musia účastníci nehody podpísať.

Prezident Ivan Gašparovič nový cestný zákon vetoval. Vytkol viacero nedostatkov a tiež to, že sa ním novelizoval zákon nesúvisiaci s cestnou premávkou. Prezident zároveň navrhol viaceré zmeny, ktoré by mal posúdiť parlament pri opätovnom prerokovaní zákona. Pri prelamaní veta parlament 9. septembra neuspel. Dá sa však predpokladať, že sa zákon so svojimi silnými i slabými miestami vráti.

Ing. Peter Majerčík
riaditeľ úseku Zelené karty
a likvidácie poisťných udalostí
Slovenská kancelária
poisťovateľov

Snímky (ip) a archív

Priama žalovateľnosť poisťovateľa

Rozhodnutie
Súdneho dvora
Európskych
spoločenstiev

JUDr. Imrich Fekete, CSc.

Nemecký najvyšší spolkový súd (Bundesgerichtshof) zaslal 26. septembra 2006 Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (ESD) predbežnú otázku. Týkala sa možnosti priamej žalovateľnosti poisťovateľa, ktorý poistil zodpovednosť škodcu, na súde príslušnom podľa miesta bydliska žalobcu (poškodeného). Znenie predbežnej otázky bolo:

„Je možné odkaz v čl. 11 ods. 2 nariadenia (ES) č. 44/2001 na čl. 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia chápať tak, že poškodený môže uplatniť svoju žalobu priamo proti poisťiteľovi na súde členského štátu, v ktorom má bydlisko, pokiaľ taká priama žaloba je prípustná a poisťiteľ má svoje sídlo na území niektorého členského štátu?“

ESD vydal dňa 13. decembra vo veci C-463/06, ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 234 Zmluvy o ES vo veci *FBTO Schadeverzekeringen NV v. Jack Odenbreit* rozhodnutie, ktorým na predbežnú otázku odpovedal kladne.

Stručný opis prípadu

Dňa 28. decembra 2003 bol Jack Odenbreit spolu s poisteným škodcom poisťovne FBTO účastníkom dopravnej nehody v Holandsku. Ako poškodená osoba podal priamu žalobu proti poisťiteľovi na Amtsgericht v Aachene (Nemecko), ktorý bol súdom príslušným podľa jeho bydliska, a to na základe čl. 11 ods. 2 a čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 44/2001.

Rozsudkom z 27. apríla 2005 uvedený súd zamietol žalobu ako neprípustnú z dôvodu, že nemecké súdy neboli príslušné o nej rozhodnúť. Odenbreit sa proti tomuto rozsudku odvolal na Oberlandesgericht v Kolíne. S odvolaním sa na tie isté ustanovenia nariadenia č. 44/2001 odvolací súd medzitýmnym rozsudkom z 12. septembra 2005 rozhodol, že nemecké súdy sú vo veci žaloby o zodpovednosť za škodu proti poisťiteľovi škodcu príslušné konať.

FBTO podal na Bundesgerichtshof dovolanie, ktorého výsledkom je prejudiciálna otázka, ktorá sa týka výkladu čl. 11 ods. 2 a čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 44/2001 o súdnej právomoci v prípade priamej žaloby podanej poškodeným proti poisťiteľovi. Bundesgerichtshof si osvojil názor, podľa ktorého má súd príslušný podľa miesta bydliska poškodeného právomoc rozhodovať o priamych žalobách poškodeného smerujúcich proti poisťiteľovi zodpovednosti za škodu, pretože čl. 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 sa odvoláva na čl. 9 tohto nariadenia. Podľa jeho názoru prevažujúce dôvody svedčia v prospech domnienky, že poškodený by mohol uplatniť svoj priamy nárok proti poisťiteľovi aj na súde príslušnom podľa miesta jeho bydliska. Napriek tomu – vzhľadom na rôzne doktrínálne názory na výklad uvedených ustanovení nariadenia č. 44/2001 – rozhodol Bundesgerichtshof prerušiť konanie a predložiť ESD vyššie uvedenú prejudiciálnu otázku.

Právny rámec prípadu

Nariadenie č. 44/2001 – bod č. 13 odôvodnenia nariadenia č. 44/2001 znie: „V poisťných, spotrebiteľských a pracovných veciach má byť slabšia strana chránená predpismi o súdnej príslušnosti, ktoré majú byť pre ňu výhodnejšie ako všeobecná úprava.“

Normy právomoci vo veciach poistenia sú upravené v oddiele 3 kapitoly II nariadenia č. 44/2001, ktorý obsahuje čl. 8 až 14.

Čl. 9 ods. 1 písm. a) a b) tohto nariadenia stanovuje:

„(1) Poisťiteľa s bydliskom na území členského štátu možno žalovať:

a) na súdoch členského štátu, na ktorého území má bydlisko, alebo

b) na území iného členského štátu, ak žalobu podal poisťník, poistený alebo oprávnený z poistenia, na súdoch podľa miesta bydliska žalobcu...“

Čl. 11 tohto istého nariadenia stanovuje:

„(1) Z poistenia zodpovednosti za škodu možno poisťiteľa pribrať do konania, ktoré začal poškodený proti poistenému, ak to pripúšťa právo zmluvného štátu, ktorého súd koná.

(2) Články 8, 9 a 10 sa uplatnia na konania začaté poškodeným proti poisťiteľovi, ak sú takéto priame žaloby prípustné.

(3) Ak právny poriadok, ktorým sa spravujú takéto priame žaloby, určuje, že poisťníka alebo poisteného možno pribrať ako účastníkov konania, má nad nimi právomoc ten istý súd.“

Smernica 2000/26/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. mája 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (Ú. v. ES L 181, s. 65; mim. vyd. 06/003, s. 331), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 (Ú. v. EÚ L 149, s. 14), vo svojom čl. 3 pod názvom *Priamy nárok* ustanovuje:

„Každý členský štát zabezpečí, aby poškodené osoby uvedené v čl. 1, ktorým vznikne škoda na majetku alebo na zdraví pri nehodách v zmysle uvedeného článku, mali v zmysle daného ustanovenia priamy nárok voči poisťovní, ktorá poisťila zodpovednú osobu.“

Bod č. 16 a odôvodnenia smernice 2000/26/ES znie takto:

„V súlade s článkom 11 ods. 2 v spojení s článkom 9 ods. 1 písm. b) nariadenia... č. 44/2001... poškodené strany môžu začať súdne konanie proti poskytovateľovi poistenia občianskoprávnej zodpovednosti v členskom štáte, v ktorom majú bydlisko.“

Rozsudok Európskeho súdneho dvora a jeho odôvodnenia

Odkaz v čl. 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach na čl. 9 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že poškodený môže podať žalobu proti poisťiteľovi na súde príslušnom podľa miesta svojho bydliska v členskom štáte, pokiaľ takáto priama žaloba je prípustná a poisťiteľ má sídlo na území členského štátu.

Na zodpovedanie otázky položenej vnútroštátnym súdom považuje ESD za potrebné zadefinovať rozsah odkazu na čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 44/2001, ktorý je uvedený v čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia.

Najmä je potrebné zistiť, či sa tento odkaz má vykladať v tom zmysle, že právomoc konať o priamych žalobách poškodeného proti poisťiteľovi majú len sudy označené v čl. 9 ods. 1 písm. b), čiže sudy príslušné podľa miesta bydliska poisťníka, poisteného alebo oprávneného z poistenia, alebo tento odkaz umožňuje na takúto priamu žalobu použiť normu právomoci podľa miesta bydliska žalobcu uvedenú v čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 44/2001.

ESD pripomína, že čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia sa neobmedzuje na priznanie právomoci súdov príslušných podľa miesta bydliska osôb, ktoré sú v ňom vymenované, ale, naopak, stanovuje normu právomoci podľa miesta bydliska žalobcu. Pritom uvedeným osobám priznáva možnosť žalovať poisťiteľa na súde príslušnom podľa miesta ich bydliska.

Použitie uvedenej normy právomoci na priamu žalobu poškodeného nezávisí od jeho kvalifikácie ako „oprávneného z poistenia“ v zmysle čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 44/2001, lebo odkaz uvedený v čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia na toto ustanovenie umožňuje rozšíriť normu právomoci na tieto spory aj mimo subjekt vymedzený v jednej z kategórií, ktoré sú uvedené v tomto ustanovení.

Táto úvaha je podľa mienky ESD rovnako založená aj na teleologickom výklade ustanovení, ktoré sú sporné vo veci samej. Podľa bodu č. 13 odôvodnenia nariadenia č. 44/2001 je cieľom tohto nariadenia zabezpečiť slabšiemu účastníkovi lepšiu ochranu, než akú predvídajú všeobecné normy právomoci. Popretie práva konať na súde príslušnom podľa svojho vlastného miesta bydliska pozbavuje poškodeného totožnej ochrany, akou je tá, ktorú nariadenie priznáva iným účastníkom konania považovaným za slabších vo veciach sporov z poistenia. Tým je aj v rozpore s jeho zmyslom. ESD sa stotožňuje s názorom Komisie, že nariadenie č. 44/2001 posilňuje takúto ochranu oproti tej, ktorá vyplýva z Bruselského dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej príslušnosti a výkone súdnych rozhodnutí v civilných a obchodných veciach (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32).

Rozhodnutie EDS ocenia motoristi, ktorým spôsobia škodu na zahraničných cestách

Ilustračné foto archív

Uvedený výklad je podľa ESD potvrdený tiež znením smernice 2000/26ES vo veciach poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá bola po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 44/2001 zmenená a doplnená smernicou 2005/14/ES. V tejto smernici zákonodarca Spoločenstva nielenže stanovil, že právne poriadky členských štátov priznajú priamy nárok poškodenému voči poisťovni, ale bod č. 16a odôvodnenia smernice výslovne odkázal na čl. 9 ods. 1 písm. b) a čl. 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001, aby vyjadril právo poškodeného na podanie žaloby proti poisťiteľovi na súde príslušnom podľa miesta svojho bydliska.

Pokiaľ ide o dôsledky kvalifikácie priamej žaloby poškodeného proti poisťiteľovi, ktoré, ako to vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, sú predmetom rozdielnych názorov v nemeckom práve, treba zdôrazniť, že použitie normy právomoci vyjadrenej v čl. 9 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 44/2001 na takéto žaloby nie je vylúčené jej kvalifikáciou vnútroštátnym právom ako žaloby o náhradu škody, ktorá sa týka práva spočívajúceho v mimozmluvných právnych vzťahoch. Povaha tejto žaloby vo vnútroštátnom práve nemá žiadny význam pre použitie ustanovení nariadenia, keďže uvedené normy právomoci sa nachádzajú v oddiele (oddiel 3 kapitoly II uvedeného nariadenia), ktorý vo všeobecnosti upravuje veci poistenia, a ktorý je oddelený od osobitných noriem právomoci v zmluvných veciach a vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného právneho vzťahu (oddiel 2 rovnakej kapitoly). Jediná podmienka, ktorou čl. 11 ods. 2 nariadenia č. 44/2001 podmieňuje použitie uvedenej normy právomoci je tá, že priamu žalobu musí stanovovať vnútroštátne právo (pozri § 15 zákona č. 381/2001 Z. z.).

Záver

Toto rozhodnutie EDS je zaujímavé nielen pre obeť dopravných nehôd, ktoré si môžu uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku v mieste svojho bydliska, aj keď ku škode došlo na území iného členského štátu, ale aj pre národné sudy, na ktorých môžu obeť dopravných nehôd žalovať škodcu a jeho poisťiteľa, ktorý má sídlo na území iného členského štátu. Môže sa tak stať, že slovenská obeť nehody, ku ktorej dôjde na území iného členského štátu, bude žalovať poisťovňu z iného členského štátu na slovenskom súde, ktorý v súlade s pravidlami medzinárodného práva súkromného bude musieť vo veci rozhodnúť podľa hmotného práva štátu, na území ktorého došlo k nehode. Toto rozhodnutie sa týka aj poisťiteľov, ktorí majú sídlo na území Slovenskej republiky. Ak totiž k nehode dôjde na území Slovenskej republiky, pričom poškodeným bude občan iného členského štátu a za škodu bude zodpovedať slovenský prevádzkovateľ automobilu, poškodený môže na svojom národnom súde príslušnom podľa miesta jeho bydliska žalovať slovenského prevádzkovateľa motorového vozidla a jeho slovenského poisťiteľa.

JUDr. Imrich Fekete, CS.
Slovenská kancelária poisťovateľov

Vladimír Pulchart

Sme pripravení na Solventnosť II?

Pojem rizika je neoddeliteľne spojený so všetkým, čo robíme – či ideme na bicykli, riadime projekt, pracujeme s klientmi, stanovujeme pracovné priority alebo rozhodujeme o nákupe nového systému, alebo vybavenia. Riziko riadime nepretržite, niekedy vedome a niekedy intuitívne bez toho, že by sme si to uvedomovali. Potreba systematického risk manažmentu platí pre organizácie i jednotlivcov a pre všetky funkcie a aktivity vnútri organizácie. Túto potrebu musia manažéri na všetkých úrovniach a všetci zamestnanci organizácie bezpodmienečne identifikovať ako základný činiteľ dôležitosti. Alternatívou risk manažmentu je riskantné riadenie, prijímanie nezodpovedných rozhodnutí alebo takých, ktoré nie sú založené na starostlivom vyhodnotení všetkých skutočností. Riskantné riadenie nás len ťažko dovedie k očakávanému cieľu. To platí predovšetkým pre poisťovne.

Využiť príležitosť

Riadenie rizík zahŕňa riešenia ohrozenia spoločnosti, ale predovšetkým využitie príležitostí. Znamená identifikáciu potenciálnych odchýlok od plánu alebo prania a ich riadenie, smerujúce k maximalizácii príležitostí, minimalizácii strát a zlepšeniu rozhodovacieho procesu a výsledkov. Risk manažment znamená teda identifikáciu a využitie príležitostí na zlepšenie výkonov súčasne s prijatím opatrení, ktoré pomáhajú vyhnúť sa riziku alebo znížiť možnosť, že sa príhodi niečo zlé.

Proces riadenia rizík obsahuje potrebu rigorózneho myslenia, pretože predstavuje logický a systematický proces. Vyžaduje si myslenie do budúcnosti, pretože je prípravou na možnosti, ktoré môžu nastať skôr ako riešenia retrospektívne. Má byť procesom proaktívnym a nielen reakciou na udalosti, ktoré nastali. Risk manažment si tiež vyžaduje prijatie miery zodpovednosti v rozhodovacom procese. Vrcholové vedenie je zodpovedné za riadenie rizík v organizácii v súlade s firemnými cieľmi a tiež za definovanie zodpovednosti a právomocí ostatných, ktorí vykonávajú každodennú činnosť. Udržanie správnej rovnováhy medzi zodpovednosťou za riziko a schopnosťou toto riziko kontrolovať, je veľmi dôležité. Kvalitné riadenie rizík si vyžaduje efektívnu komunikáciu tak medzi internými účastníkmi, ako aj s akcionármi. V neposlednom rade si proces riadenia rizík vyžaduje rovnováhu medzi nákladmi na elimináciu alebo získanie príležitostí a skutočným výsledkom, ktorý sa vo finále dosiahne.

Riadenie rizík je neoddeliteľnou súčasťou dobrých obchodných praktík a kvalitného manažmentu. Podporuje identifikáciu ďalších možností a príležitostí pre trvalý inovačný proces. Základné princípy risk manažmentu sú v podstate použiteľné všeobecne a sú značne nezávislé od individuálnej formy organizačnej štruktúry.

Diagram vychádzajúci zo Štandardu AZ/NZS 4360 ilustruje jednotlivé prvky procesu riadenia rizík. Je evidentné, že tento proces možno aplikovať na rôzne činnosti a tiež na rôznych úrovniach riadenia – od strategickej úrovne až po prevádzkové časti.

Prvky procesu

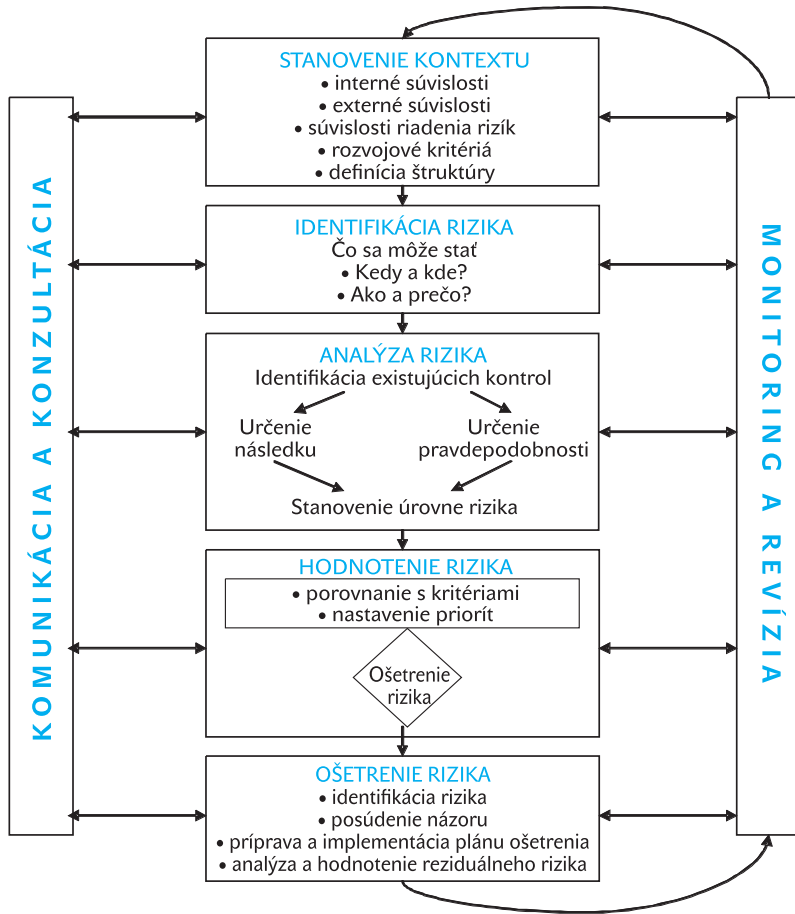
Teraz bližšie k jednotlivým prvkom procesu risk manažmentu.

- a) **Komunikácia a konzultácia** sú dôležité súčasťou každého kroku procesu. Zahŕňajú dialóg a cieľ konzultovať jednotlivé súčasť procesu. Je nutné stanoviť komunikačnú stratégiu smerom k interným a externým účastníkom už v ranej fáze procesu RM.
- b) **Kontext procesu riadenia rizík.** Definuje základné parametre riadenia rizík a stanovuje rozsah celého procesu. Patrí sem vnútorné prostredie organizácie, pôsobenie externých vplyvov a interface medzi nimi.
- c) Ďalším krokom je **identifikácia rizík**. Riziká, na ktoré by sa v tejto fáze zabudlo, by boli vylúčené z ďalších analýz. Cieľom je vytvoriť komplexný zoznam zdrojov rizík a udalostí, ktoré môžu mať vplyv na dosiahnutie cieľov. Ďalej potom posúdiť možné prípady a scenáre.
- d) **Analýza rizík** identifikuje a hodnotí systém kontroly. Determinuje následky a pravdepodobnosti – tým aj úroveň rizika, obvykle použitím jednoduchej stupnice (často v rozsahu 1 – 5), ktoré hodnotia pravdepodobnosť výskytu a závažnosť následkov.
- e) Vývojom a implementáciou nákladovo efektívnych stratégií a akčného plánu sú jednotlivé riziká **ošetrené** tak, aby sa zvýšil potenciál spoločnosti a redukovali sa možné finančné následky rizikových udalostí.
- f) Po celý čas procesu sa uskutočňuje monitoring a revízia opatrení, pretože meranie účinnosti prijatých opatrení musí prebiehať v každom kroku procesu.

Iný štandard – identický prístup

Ak sa pozrieme na iný známy štandard – COSO ERM Integrated Framework (Integrovaný rámec celofiremného riadenia rizík) z roku 2004 – zistíme napriek rôznym názvom značnú podobnosť jednotlivých kategórií. Ak zo známej matice vyberieme komponenty procesu, dostávame sa k nasledujúcim krokom.

- **Interné prostredie** (Internal Environment) vyjadruje správanie organizácie. Nastavuje základy pre pohľad na riziko a jeho vnímanie, vrátane filozofie riadenia rizík, rizikového apetítu a prostredia, v ktorom manažment organizáciu riadi.
- **Stanovenie cieľov** (Objective Setting). Ciele organizácie musia existovať pred tým, ako môže manažment identifikovať potenciálne udalosti. ERM zabezpečuje potrebné procesy a ich podporu tak, aby korešpondovali s poslaním spoločnosti a boli v súlade s rizikovým apetítom.
- **Identifikácia udalostí** (Event Identification). Všetky vonkajšie a vnútorné udalosti, ktoré môžu ovplyvniť dosiahnutie cieľov organizácie, sa musia identifikovať a rozdeliť na riziká a príležitosti. Príležitosti sa potom zapracujú do radiacej stratégie spoločnosti alebo do procesov, ktoré k nej vedú.
- **Ohodnotenie rizika** (Risk Assessment). Riziká sa analyzujú, zväži sa pravdepodobnosť ich vplyvu

a pripraví sa rozhodnutia. Obvykle sa posudzujú na inherentnej (vnútornej) a reziduálnej (zvyškovej) základni.

– **Reakcia na riziko** (Risk Response). Manažment volí spôsoby reakcie na jednotlivé riziká – akceptáciu, vyhnutie sa, zníženie alebo ich zdieľanie – vytváraním systému úkonov, ktoré ich nastavujú v súlade s celkovou rizikovou toleranciou a apetítom.

– **Kontrolná činnosť** (Control Activities). Postupy a procedúry sú nastavené a implementované na efektívny výkon reakcií na riziká.

– **Informácia a komunikácia** (Information and Communication). Spôsob prenosu relevantných informácií medzi jednotlivými zložkami spoločnosti v rámci určitej časovej schémy, ktorá umožňuje efektívny výkon zodpovednosti každého jednotlivca. Komunikácia v širšom zmysle sa v spoločnosti odohráva zhora dolu, naprieč organizáciou i zdola hore.

– **Monitorovanie** (Monitoring). Celý ERM sa v spoločnosti neustále monitoruje a v prípade potreby sa vytvárajú modifikácie. Monitorovanie zabezpečuje manažment trvalými aktivitami, môžu byť nezávislé hodnotenia, prípadne oba spôsoby.

Nie šablóna, návod

Tak by sme mohli pokračovať s ďalšími štandardmi. Je evidentné, že žiaden z nich nie je jednoduchou šablónou na skopírovanie do riadiacich procesov organizácie, ale skôr návodom a odporúčením, akými krokmi by sa mala implementácia celého procesu zavedenia risk manažmentu v spoločnosti uberať. Podstatou úspechu je postupné zavádzanie jednoduchších opatrení a postupný prechod k integrovanému procesu. Razantný krok zavedenia plne

integrovaného systému ostáva väčšinou len v projektovej dokumentácii a ako spomienka na faktúry konzultantov.

Medzi hlavné prínosy kvalitného procesu riadenia rizík patrí najmä

a) *Menej nepríjemných prekvapení* – kontrola a opatrenia na zníženie dopadu nepriaznivých udalostí minimalizujú pravdepodobnosť výskytu a redukovujú ich účinnosť. I keď sa niektorým udalostiam nedá úplne zabrániť, organizácia je schopná na ne pružne reagovať.

b) *Využitie príležitostí*. Správanie smerujúce k vyhľadávaniu príležitostí je lepšie, ak ľudia majú dôveru a porozumenie k rizikám, s ktorými sa pri práci stretávajú.

c) *Zlepšenie plánovania, výkonu a efektívnosti*. Prístup k strategickým informáciám spoločnosti, jej prevádzka a pracovné prostredie pomáha efektívnemu zostavovaniu plánov. To sa premieňa do schopnosti organizácie kapitalizovať príležitosti, zmierňovať negatívne udalosti a celkovo dosahovať vyšší výkon.

d) *Zlepšenie vzťahov s akcionármi*. Risk manažment podporuje identifikáciu všetkých interných i externých účastníkov vzťahov a vytvára dvojstranný komunikačný kanál medzi akcionármi a organizáciou. Tým organizácia získava kvalitné informácie o tom, ako budú akcionári reagovať na nové postupy, produkty alebo rozhodnutia. Investorov, poisťovateľov, dodávateľov i zákazníkov priťahuje spoločnosť, ktorá je známa kvalitným procesom riadenia rizík.

e) Kvalitné informácie pre rozhodovací proces sú samozrejým výstupom procesu riadenia rizík, predovšetkým pri kľúčových investíciách, akvizíciách a pod. Vrcholové riadenie sa pri rozhodnutiach chráni dobrou znalosťou potenciálnych rizík.

Každé rozhodnutie obsahuje riziko

Riziko by sa malo posudzovať, či formálne, alebo neformálne, pri akomkoľvek rozhodnutí. Typický proces riadenia rizík by sa mal aplikovať pri plánovaní a prijímaní dôležitých rozhodnutí ako je zmena stratégie, postupov, pri príprave projektu, vydaní významných objemov finančných prostriedkov alebo riadení senzitivných záležitostí. Výpočet aplikácií risk manažmentu môže byť takmer nekonečný, pri menej dôležitých rozhodnutiach je vhodné zvoliť i menej formálny proces.

Významnou otázkou spojenou s procesom riadenia je *corporate governance* – spôsob riadenia a kontroly v spoločnosti. Risk manažment prináša značný prínos vrcholovému vedeniu a firemným orgánom tým, že ciele spoločnosti sa dosiahnu s vynaložením tolerovateľnej úrovne reziduálneho rizika. Proces riadenia rizík totiž predstaviteľom spoločnosti prináša určitú ochranu pri výskute nepriaznivých udalostí. Ak sa dodržiavajú základné štandardy riadenia rizík, ochrana sa prejavuje na dvoch úrovniach. V prvom rade, dopad nepriaznivých udalostí nie je taký významný, ako by bol pri absencii riadenia rizík. Na druhej úrovni sú schopní predstavitelia spoločnosti doložiť dostatočnú úroveň starostlivosti a opatrnosti pri výkone funkcie.

Vladimír Pulchart

Zdroje:
Risk management Standard and Guidelines, AS/NZ Standard 4360/2004
COSO ERM Integrated Framework, 2004

Ženy, peniaze a moc

Viac jasných informácií a sebedomia pri finančnom plánovaní

Vyše polovice žien sa chce dozvedieť viac o plánovaní na dôchodok a o základoch sporenia a investovania. Mnohé však nevedia, ako začať.

V štúdiu sa skúmajú dve kľúčové otázky: čo sa chcú ženy o financiách naučiť a ako sa to chcú naučiť.

Internet je síce najčastejšie využívaným zdrojom informácií, ale pritom mu dôverujú najmenej. Osobný kontakt zostáva aj naďalej najvýznamnejší a najefektívnejší zdroj informácií. Až 50 percent žien uprednostnilo možnosť „nejaký človek mi o tom povie“ pred možnosťou „prečítam si o tom“.

„Finančné služby majú obrovskú príležitosť na trvalé zmeny,“ povedal viceprezident odboru pre marketinové riešenia spoločnosti ŽP Allianz Severná Amerika Sherri DuMondová. „V dôsledku týchto zistení Allianz naďalej pomáha finančným profesionálom komunikovať so ženami spôsobom, ktorý reaguje na ich obavy a pomáha im dosahovať ich finančné ciele a plány.“

Témy, ktoré ženy zaujímajú

Štúdia identifikovala témy finančného plánovania, o ktoré majú ženy najväčší záujem.

- dôchodok, udržanie životného štýlu na dôchodku – 54 percent,
- ako začať sporiť alebo investovať pri veľmi nízkom príjme – 53 percent,
- základy rozumného nakupovania (inteligentné nákupy, kúpa verus prenájom, atď.) – 46 percent,
- ako si vybrať správne poisťné produkty (život, dlhodobá starostlivosť) – 41 percent,
- definície základných finančných termínov (individuálne dôchodkové konto, renta, investičné fondy) – 40 percent.

Slobodné matky s deťmi mali veľký záujem o finančné plánovanie na dôchodok – téma zaujímala až 68 percent z nich. Okrem toho 47 percent tejto skupiny malo záujem zistiť, ako si kúpiť alebo vybrať správne poisťné produkty a 49 percent chcelo poznať definície základných finančných termínov. Slobodné matky mali záujem najmä o vzdelávanie samých seba.

Viac sa dozvedieť o finančnom plánovaní chce 45 percent slobodných žien s deťmi a 55 percent slobodných žien bez detí. Rozvedené ženy tiež presahovali priemer skupiny (42 percent). Preferovaným zdrojom informácií je osobný kontakt.

Pri otázke, kde ženy hľadajú finančné informácie, najčastejšie sa uvádzal internet (46 percent), ďalej rodinní príslušníci (34 percent), finanční poradcovia (30 percent), banky (26 percent) a priatelia (22 percent). Pri otázke na efektívnosť zdroja sa však internet prepadol až na dvanáste miesto, za zdroje ako poradcovia, rodinní príslušníci, priatelia, semináre, časopisy a televízia.

Larson Research vykonala telefonickú štúdiu na vzorke 1 443 žien vo veku 25 – 75 rokov s ročným príjmom domácnosti nad 30 000 USD. Okrem toho bolo vykonaných 21 skupinových diskusií na piatich veľkých trhoch USA. Vzorka bola vybraná na základe údajov z posledného sčítania ľudu USA.

Štúdia spoločnosti Životná poisťovňa Allianz Severná Amerika s názvom Ženy – peniaze a moc konštatuje, že ženy chcú zvýšiť svoje schopnosti vo finančnom plánovaní. Jedna z troch žien sa chce učiť, ale jedna z piatich nevie, kde má začať.

„Ide o závažnú správu, pretože ponúka riešenie pre ženy, ktoré majú v súvislosti s finančným plánovaním obavy,“ povedala Arika Larsonová zo spoločnosti Women Be Wise so sídlom v San José, ktorá sa venuje vzdelávaniu žien v oblasti finančného plánovania. „Ženy a muži rozmýšľajú o peniazoch a sporení úplne odlišne. Preto je dobré, ak lepšie pochopíme tieto zákazníčky.“

Zložité informácie

Ženy sú ohromené z materiálov a finančného slovníka. Majú ťažkosti s pochopením finančných informácií. Pri otázke na ich problémy v súvislosti s finančným plánovaním, ženy odpovedali nasledovne:

- Informácie sú pre mňa úplne nepochopiteľné – 44 percent.
- Informácie sú komplikované alebo ťažko pochopiteľné – 36 percent.
- Materiály sú nudné a suché – 32 percent.
- Nerozumiem terminológii, materiály sa mi zdajú úplne cudzie – 26 percent.

Pritom sa 35 percent respondentiek vyjadrilo, že má veľký alebo pomerne veľký záujem dozvedieť sa niečo o finančnom plánovaní, dôchodkovom plánovaní a investičných rozhodnutiach.

Na základe štúdie Allianz podniká kroky, aby finančným profesionálom pomohli kontaktovať ženy, aby im pomohli splniť ich finančné ciele.

Súčasťou týchto krokov je:

- rozšírenie vzdelávacieho úsilia cieleného na ženy;
  - podávanie obsahu prostredníctvom osobného kontaktu všade tam, kde je to možné;
  - reagovanie na potrebu skorého vzdelávania;
  - pomáhať mladým ženám a matkám diskutovať o financiách či už medzi sebou navzájom alebo s deťmi;
  - semináre a materiály s využitím úspešných príbehov zo skutočného života;
  - tvorba prelomových zrozumiteľných materiálov.
- „Som nadšený z príležitosti skutočne sa pozrieť na to, čo potrebujú ženy od spoločnosti poskytujúcej finančné služby,“ povedal senior viceprezident a riaditeľ pre distribúciu ŽP Allianz Severná Amerika Tom Burns. „Pre Allianz i pre odvetvie finančných služieb ako také predstavuje táto štúdia podnet prelomiť začarovaný kruh ženskej váhavosti pri finančnom plánovaní.“

(dot)

Poistovacie podvody trápia asociáciu dohľadov

Pozorne si všímať príznaky

Medzinárodná asociácia dohľadov nad poisťovňami (IAIS) pripravila správu a prehľad problematiky prevencie, zistenia a vykorenenia podvodov v poisťovníctve. Správa vznikla na základe prieskumu, ktorý bol empirickým základom pre závery a odporúčania pre poisťovne a orgány dohľadu nad nimi.

V správe IAIS sa poisťovací podvod definuje ako čin alebo zámerné zatajenie informácií (omission) s cieľom získať nespravodlivý úžitok pre samotného účastníka podvodu alebo pre akúkoľvek tretiu stranu. V správe sa vymedzujú tri typy podvodných činov: podvod vnútri poisťovacej spoločnosti; podvod poisťovateľa/poisteného pri uzavretí poisťovnej zmluvy alebo získaní poisťového; podvodné správanie sprostredkovateľov (maklérov) poisťovních finančných služieb. Na otázky odpovedali zástupcovia orgánov dohľadu v päťdesiatich krajinách. Celkom pomenovali 243 základných problémov, s ktorými prichádzajú do činenia pri boji s poisťovacími podvodmi. V konečnom dôsledku experti zovšeobecnilí poznatky do základných problémových oblastí:

- neadekvátne riadenie rizík vrátane ľahostajného vzťahu manažmentu poisťovacej spoločnosti, neadekvátny stav vnútornej kontroly a auditu;
- problémy alebo nedokonalosť právnych predpisov a regulácie, ktoré sa týkajú predstavenia dôkazov a zachovania tajomstva;
- nedodržanie, obchádzanie alebo neúplné dodržiavanie existujúcich zákonov upravujúcich činnosť poisťovní;
- obchodné záujmy, keď snaha získať čo najväčšie množstvo klientov a výnosov z poistenia prevládajú nad obozretnosťou v podnikaní;
- možnosti, ktoré pre poisťový podvod vytvára samotná technológia podnikania v poisťovníctve a štruktúra poisťového produktu;
- ľahostajný postoj verejnosti k problematike poisťovních podvodov, podvod sa považuje za trestný čin bez obetí.

IAIS o poslednom bode tvrdí, že poistenci si myslia, že poisťovne majú veľké vrecká a majitelia poisťovní, ktorí každý rok platia určitú sumu, by mali dostať za to čas od času určitú kompenzáciu. Je však absolútne jasné, že ak nedochádza k poisťovnej udalosti, poistenec nemá reálny dôvod na to, aby mu niekto vyplatil poisťovné plnenie, ktoré kompenzuje len reálne škody. Medzinárodná asociácia dohľadov upozorňuje, že už aj ten, komu príde na myseľ zorganizovať podvod, by si mal uvedomovať, že podobné konanie roztáča cenovú špirálu poisťového. Čím viac je poisťovních podvodov, tým vyššie sú náklady poisťovacej spoločnosti a tým vyššie sú ceny jej služieb. V konečnom dôsledku na to najviac doplácajú poctiví poistenci.

Ako sa dá bojovať s týmto negatívnym javom? Jedným z najefektívnejších nástrojov prevencie je výmena informácií a spolupráca. Môžeme hovoriť o spolupráci a výmene informácií medzi

- poisťovacími spoločnosťami v rámci jednej krajiny;
- poisťovacími spoločnosťami a orgánmi dohľadu v rámci jednej krajiny;
- poisťovacími spoločnosťami a orgánmi dohľadu na medzinárodnej úrovni.

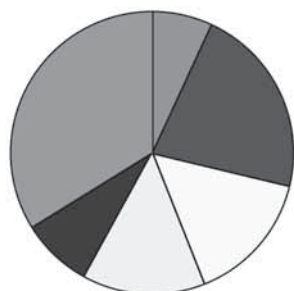
V analytickej správe sa uvádza celý rad indikátorov, na základe ktorých sa dajú spoznať podvodné schémy, na ktorých sa zúčastňujú poisťní makléri, konzultanti, alebo agentúry predávajúce poisťovné produkty. Poisťovaciu spoločnosť by mali zaujať nasledovné fakty:

- sprostredkovateľ často mení bydlisko a v niektorých prípadoch aj obchodné meno;
- sprostredkovateľovi prudko stúpne objem uzavretých obchodných prípadov, hoci na to neexistujú reálne dôvody;
- poisťovací agent a poistená osoba je jedna a tá istá osoba;
- klient sa neočakávane poisťuje na veľmi vysokú sumu, hoci agent doteraz nemal podobných klientov, prípadne doposiaľ uzavrel len veľmi málo poisťovník;
- poistená osoba býva v úplne inom meste, okrese, regióne ako poisťovací agent;
- broker alebo agent žiadajú o okamžité vyplatenie sprostredkovateľskej odmeny.

Treba poznamenať, že tieto indikátory majú k podvodom len nepriamy vzťah a nemusia byť príznakom podvodného správania. Určite by si ich mali všímať osoby, ktoré majú na starosti vnútornú kontrolu alebo predajné siete, cez ktoré sa distribuujú poisťovné produkty. Jednotlivé poisťovacie spoločnosti a orgány dohľadu pripisujú rôznu váhu jednotlivým ukazovateľom. Medzi možné preventívne opatrenia patria:

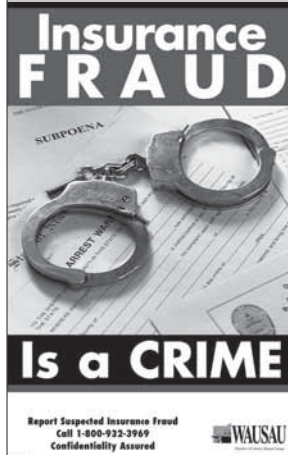
- presné určenie pravidiel výplaty sprostredkovateľských odmien;
- pravidelný audit činnosti sprostredkovateľa z hľadiska dodržiavania vnútorných pravidiel, ktoré určuje konkrétna poisťovacia spoločnosť.

Vladimír Bačišin

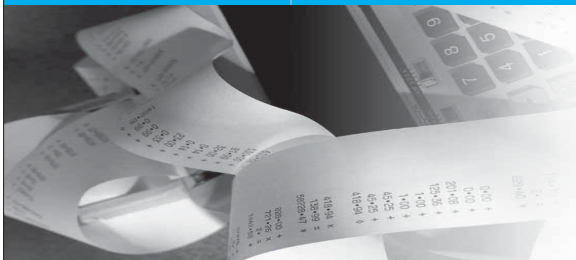
- Možnosti pre podvod
- Neefektívna regulácia a právo
- Výmena informácií a spolupráca
- Postoje verejnosti
- Obchodný záujem
- Neadekvátne riadenie rizika podvodu

Spolupráca v boji proti poisťovným podvodom sa začala v roku 1985. Orgány dohľadu a niektoré súkromné agentúry zamerané na boj proti poisťovným podvodom v USA a Kanade si neočakávane všimli, že sa zaoberajú takými istými podvodmi, ktoré robia jedny a tie isté osoby. Výsledkom bol vznik Medzinárodnej asociácie agentúr zameraných na boj s poisťovnými podvodmi. Dnes sú jej členmi zástupcovia poisťového trhu a orgánov dohľadu z 28 krajín sveta.

Podiel faktorov poisťovních podvodov

Zdroj IAIS

The direction of legislation and the enhancement potentials (p. 2)

Mrs. JUDr. Anna Vitteková, State Secretary, Ministry of Justice of the Slovak Republic

It can be claimed with satisfaction, that the Manifesto of the Government of the Slovak Republic in the sphere of legislation is successfully fulfilled by the Ministry of Justice of the Slovak Republic. An extensive attention is paid to the preparation of legal regulations at the Ministry. Analyses of legal, interpretative and application obscurities forgo the legal regulations. It is necessary that these analyses are to be solved within legal regulations belonging to operations of our department.

As the most significant legislative steps of the last two years Mrs. Vitteková considers the amendment to the Code of Civil Procedure, the amendment to the Code Civil, the amendment to the Code de Commerce, the amendment to the Act on Voluntary Action, the amendment to the Act on Consumer Credit and the amendment to the Act on Court Fees. There was also prepared the intent of new Code Civil, which should be submitted to the interdepartmental comment procedure.

The effort of the Ministry is to submit the most qualitative draft acts to the National Council of the Slovak Republic. Everything possible is done to avoid any departmental or particular interests. To accomplish this goal, this year the legislative rules of the Government were amended and the constituency of the subjects with whom the draft act is discussed was enlarged. On the other hand it is not efficient to enlarge the constituency of the "mandatory commenting places", because the legislation process will be delayed and overloaded with more agenda.

Change can be also achieved with better cooperation between the floor managers and the market. Every Ministry that elaborates draft acts should have an eminent interest in receiving from the aggrieved subjects such information that enable to elaborate qualitative legal regulation which passes through the Government and Parliament without problems.

To the new Code Civil: The Recodification Committee activities under the direction of Prof. JUDr. Ján Lazar, DrSc. proceed very intensively. The legislative intent of private law recodification in the Slovak Republic was processed and discussed by experts and in a short time should be submitted to the interdepartmental comment procedure. With reference to the time perspective, the Ministry of Justice of the Slovak Republic has a task to submit the draft Act on private law of property (thus the recodified Code Civil) for the Cabinet session in the 1st quarter of 2010 due to the Plan for Legislative Tasks of the Government of the Slovak Republic for the 4th Electoral Term.

It is necessary to proceed a fundamental revision of the legal regulations on **insurance contract** in the Code Civil, not only at the system side but also at the content side, so that it should comply with the free insurance market requirements and at the same time protect the rights of the insured as consumers. The changes should cover not only the outdone insurance parting, but there should be also defined new concepts used in the insurance system, provided modern forms on conclusion of insurance contracts, modified the contract validity and operation, the changes during its validity, the sanctions for the breach of duties, expiry of the insurance etc. It will be also necessary to modify anew essential institutions such as the insurance, insurance conditions, insurance rate (premium), insured risk and insured accident.

To the Act on Road Transport (p. 8)

(Peter Majerčík, Director, Green Card and Insurance Loss Settlement Department, Slovak Insurer's Bureau)

The long-awaited new Act on Road Transport has been passed. Before that there was a nearly yearlong period with lot of significant and less significant comments.

From the insurance companies' point of view the greatest attention is being paid to the enactment that defines the road **traffic accident**. The act distinguishes two concepts – road traffic accident and loss occurrence.

The road traffic accident is an occurrence in the traffic operations that occurs in direct connection with the road vehicle traffic which may result in
 Death or injury of person;
 Road or a general public facility damage;
 Dangerous matter leak out;
 Damage occurrence that probably exceeds 120, 000 SKK .

The other occurrences are defined as loss occurrence which is not clarified by the bodies of the Police Corps, and the consequences of that must its participants solve on their own, or through the insurance company. To estimate accurately the size of the loss at the crash site for ordinary motorist can be really doubtful. It should be difficult mostly in case of expensive or luxury cars when even a smaller loss on the part of ordinary motorist can scale up to enormous amount.

Besides, the absence of the investigation of the causes and course of the traffic accident by the traffic police' professional team disables objectively define the trespasser, the participation rate in the infliction of damage, and also the penalization for law breaking, e.g. driving under the influence of alcohol.

The aggrieved person of the traffic accident in this case doesn't have other means remedy for the trespasser's collaboration, for providing evidence of the traffic accident's causes and implication. The situation should be obstructed for the aggrieved person while ensuring the evidence for the need of staking a claim for compensation of the damage against the responsibility insurer.

Last but not least, also the coverage can spread to **committing insurance fraud** where due to the traffic accident even a small loss incurred.

In the interest of securing sufficient protection of the aggrieved person's rights, the insurance companies see a solution that is attested by the majority of the European countries. This solution is the obligation of writing a **common record of the traffic accident** among each other, so called European Report or a Report of Accident. The record must contain basic information about the traffic accident such as the identification of the place and time of the traffic accident, its participants, vehicles, causes, course and implication. Of course, the record must be signed by the accident participants.